

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา
ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

Opinions of Graduates Towards the Program Curriculums
in the Faculty of Humanities and Social Sciences,
Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat

โดย

นางสาวชไมพร พุทธิรัตน์

พ.ศ. 2545

คำนำ

โครงการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเพื่อทำแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโปรแกรมวิชาให้มีประสิทธิภาพมีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามมาตรฐาน โปรแกรมวิชาที่กำหนดไว้ในประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ผลผลของการวิจัยยังเป็นบ่งชี้ทิศทางในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ของท้องถิ่นและตอบสนองนโยบายของชาติได้ดียิ่งขึ้น งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2544

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากและคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันหลายท่าน รวมทั้งได้ความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบัณฑิตทุกโปรแกรมวิชาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวชไมพร พุทธรัตน์

ปี 2545

บทคัดย่อ

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2536 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้าง ๆ เพื่อที่ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจะเลือกรายวิชา กำหนดเนื้อหาการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละ โปรแกรมวิชาและความต้องการของท้องถิ่น

ทั้งนี้ตาม พ.ร.บ. การศึกษาพุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้มีหน่วยงานควบคุมงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อควบคุมมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับการศึกษาและการจัดการศึกษาในทุกรูปแบบ แต่ปัจจุบันยังไม่มียกยัดใดที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรที่จะตรวจสอบถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่าตรงกับความต้องการของผู้เรียนชุมชน และเป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาหรือไม่ การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์หลักในการตรวจสอบความคิดเห็นของบัณฑิตต่อประสิทธิภาพในการจัดหลักสูตรของแต่ละ โปรแกรมวิชาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. การบริหารหลักสูตร โดยทั่วไป
3. การบริหารแผนการจัดการศึกษา หมวดการจัดการศึกษาทั่วไป วิชาเฉพาะด้าน วิชาเลือกเสรี และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในแง่ของหน่วยกิต เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประยุกต์ใช้สื่อการสอน ความรู้ความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน และการประเมินผลการเรียน

4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่บัณฑิตได้รับ และต้องการเพิ่มเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ

ผลการวิจัยปรากฏว่าบัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรโดยทั่วไป และแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลางถึงมากในทุกองค์ประกอบของการบริหารแผนการจัดการศึกษา โดยแสดงความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน

สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่บัณฑิตได้รับ และต้องการเพิ่มเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ พบว่าบัณฑิตแสดงความพึงพอใจในระดับมาก

Abstract

The 1999 Rajabhat Curriculum for the Bachelor's degree in Liberal Arts had been set in broad objectives to allow teachers to select subjects taught, course content and activities they thought would be best suited to the needs of the students in each program and of the locality.

Following the 1999 Education Act, The Office of Quality Assurance was established. The office plays an important role in overseeing the quality of education in every level and aspect. However, no research has been done to evaluate the curriculum to see whether it satisfies the needs of the learners, fulfills the needs of the community, and meets the new goals set in the education reform for our country. This study, therefore, focuses on whether the needs of the students and the new goals for our country have been answered by the objectives of the curriculum.

The main objectives of this study are to investigate the graduates' opinions towards the effectiveness of program curriculums in the Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat in the following aspects:

1. The curriculum objectives.
2. The curriculum management in general.
3. The management of the study plan in each program; general education courses, specific courses, elective courses and work experiences concerning credits, course content, teaching and learning activities, the use of teaching aids, teachers' proficiency and student assessment.
4. The received and the desired level of preparedness of the students for the workplace and the development of personality traits in the students that will be used in their daily lives and in the workplaces.

The questionnaires were distributed to find out the opinions of 79 graduates of the 4 programs in the Faculty of Humanities and Social Sciences. The data was then analyzed in terms of percentage of frequency, mean and standard deviation.

The result reveals that the objectives and the management of the curriculum had high satisfaction in the level of effectiveness. While the graduates in all programs pointed out that there were moderate to high levels of effectiveness in all issues of the management of study plan in each program except the teachers' proficiency which were rated in the highest level.

On the issue of the received and the desired level of preparedness for the workplace and the development of personality traits used in the daily life and in the workplace, the students in all programs pointed out that there were high level of effectiveness in the programs.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเพื่อทำแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโปรแกรมวิชาให้มีประสิทธิภาพมีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามมาตรฐานโปรแกรมวิชาที่กำหนดไว้ในประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ผลของการวิจัยยังเป็นตัวบ่งชี้ทิศทางในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ของท้องถิ่นและตอบสนองนโยบายของชาติได้ดียิ่งขึ้น งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2544

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยคำแนะนำ ปรึกษา แก้ไข และให้ข้อคิดในการสร้างแบบสอบถาม และกระบวนการทำวิจัย จาก ผศ. เปรมจิต ชนวงษ์, ผศ.ดร. เกสริน มนูญผล และ ผศ. นัยนา ทองศรีเกตุ การวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 จาก นางสาวอรดา โอภาสรัตนากร นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และเป็นอาจารย์พิเศษในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษสาขาศิลปศาสตร์ ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช งานพิมพ์และจัดรูปเล่มจาก นางสาวอุมา นิยมเคษา และความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบัณฑิตทุกโปรแกรมวิชาที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ นักการศึกษาที่มีความมุ่งมั่นและจริงใจในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพทุกท่าน

นางสาวชไมพร พุทธิรัตน์

ปี 2545

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(2)
บทที่ 1 ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีและหลักการ	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	30
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพ	30
การทดสอบเครื่องมือ	31
วิธีการรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	
ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	33

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	130
ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ	136
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย	138
บรรณานุกรม	140
ภาคผนวก	142

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
2	โปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
3	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
4	ประเภทของสถานประกอบการที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงาน	35
5	อัตราเงินเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
6	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	37
7	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา	39
8	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของหลักสูตร	42
9	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	47
10	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆ	50
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่างๆ	52
12	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงาน	54
13	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไป	56
14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในระดับที่ได้รับและนำไปใช้	60
16	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในระดับความต้องการเพิ่ม	72
17	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	84
18	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	86
19	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของหลักสูตร แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	89
20	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	95
21	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆ แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	98
22	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่างๆ แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	100
23	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงาน แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	102
24	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของการจัดการหลักสูตร โดยทั่วไป แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	104

บทที่ 1

ความสำคัญของปัญหา

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สืบเนื่องจากสภาวะการณ์โลกที่ไร้พรมแดน สังคมปัจจุบันจึงกลายเป็นสังคมที่ถูกระบุว่าเป็นสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีองค์ประกอบซับซ้อนเชื่อมโยงต่อกันอย่างกว้างขวาง และมีความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบซึ่งกันและกันอย่างรวดเร็ว จะเห็นได้ว่าประเทศทุกประเทศได้ถูกกำหนดบทบาทให้มีการแข่งขันในตลาดโลก ทั้ง ๆ ที่ศักยภาพของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน มีการแข่งขันชิงผลประโยชน์ข้ามชาติที่อาจส่งผลให้สังคมที่ด้อยกว่าต้องสูญเสียประโยชน์อย่างมหาศาลในระยะเวลาอันสั้น ความได้เปรียบในเชิงการแสวงหาความรู้และการประยุกต์ความรู้ที่แสวงได้มาใช้กับทรัพยากรมนุษย์ของแต่ละประเทศนับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การจัดการศึกษาที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และเข้าใจการแปรเปลี่ยนไปของสังคมปัจจุบันได้อย่างเท่าทันและมีศักยภาพในอันที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น (ทบทวนมหาวิทยาลัย, 2543 : 3) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแนวทางเพื่อดำเนินการในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพ เข้าถึงและรู้เท่าทันศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามาส่งผลกระทบต่อวิถีการเรียนรู้อยู่ในขณะนี้

สำหรับวงการการศึกษาไทยนั้น ได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพื่อรองรับสภาวะการณ์นี้ด้วยเช่นเดียวกัน จะเห็นได้จากการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ได้กำหนดกรอบทิศทางที่สอดคล้องกับกรอบของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ที่มุ่งให้เกิดสังคมไทยที่พึงประสงค์ มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพ 3 ด้านคือ มีสังคมคุณภาพ มีคนเก่งและคนดี มีวินัย มีคุณธรรม มีการเมืองการปกครองที่โปร่งใสยุติธรรม มีสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ที่มีคนคิดเป็นทำเป็น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สืบสานวัฒนธรรมและ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกันสามารถดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมและคุณค่าของสังคมไทยที่พึงพาเกื้อกูลกัน พัฒนาเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543 : 12)

จากสภาวะการณ์ดังกล่าว ทำให้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราชต้องเตรียมการในการจัดการศึกษาให้เป็นไปในแนวเดียวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้วยการพัฒนาหลักสูตรของคณะให้ทันสมัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักศึกษาของคณะให้เป็นผู้ที่มีความรู้มีความสามารถ เข้าถึงและรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 (2545 - 2549) สำหรับแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรนั้น วิชัย วงษ์ใหญ่ (2534 : 15) ที่ได้พูดถึงการพัฒนาหลักสูตรไว้อย่างน่าสนใจยิ่ง ด้วยแนวคิดที่ว่า หลักสูตรต้องได้รับการปรับปรุง พัฒนาให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอและคุณภาพของบัณฑิตก็สามารถพิจารณาได้ที่สมรรถภาพในการทำงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตนั้น หากมีการศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการจัดหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมแล้ว ก็จะทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญเป็นสภาพความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้หลักสูตร แล้วนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของสภาวะการณ์นั้น ๆ ได้ต่อไป

แม้ว่าคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะได้จัดเตรียมและตระหนักถึงเรื่องนี้เสมอมาและได้กำหนดเป็นแนวทางไว้ในแผนประกันคุณภาพการศึกษาของคณะว่าจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรทุก 3 - 5 ปี แต่สำหรับช่วงเวลาที่ผ่านมามีคณะได้มอบนโยบาย ให้กับทุกโปรแกรมวิชาในคณะให้ทำการตรวจสอบและประเมินการใช้หลักสูตรและแผนการจัดการศึกษาเพื่อปรับแผนการเรียนให้เหมาะสมอยู่เสมอ ๆ แต่ก็ยังไม่เคยทำการศึกษาในรูปการวิจัยอย่างจริงจังในเรื่องนี้ ดังนั้นเพื่อการศึกษาและตรวจสอบดูว่าแผนการจัดการศึกษาตามโครงสร้างของหลักสูตรในแต่ละโปรแกรมวิชาว่าจะมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลที่เป็นความต้องการจริงที่ได้จากบัณฑิตมาเป็นแนวทางและเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาปรับปรุงแผนการเรียน การจัดเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมและสร้างประสบการณ์ให้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีคุณสมบัติเป็นไปตาม คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตต่อความเหมาะสมของหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่ได้รับจากการศึกษาและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากทุกโปรแกรมวิชาที่มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 4 โปรแกรมวิชา มีบัณฑิตจำนวนทั้งสิ้น 79 คน คือ โปรแกรมวิชาภาษาไทย จำนวน 23 คน โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จำนวน 21 คน โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ จำนวน 18 คน และโปรแกรมพัฒนธรรมศึกษา จำนวน 17 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงแผนการจัดการศึกษา กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการเขียนเอกสารประกอบการสอนของอาจารย์ในแต่ละโปรแกรมวิชาของคณะต่อไป
2. นำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างหรือกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตแต่ละโปรแกรมวิชาให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง

ข้อตกลงเบื้องต้น

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเชื่อถือได้และเที่ยงตรง การตอบแบบสอบถามนั้น ผู้ตอบได้เข้าใจข้อความในแบบสอบถามอย่างแท้จริง และได้ตอบตรงตามความคิดเห็นและความต้องการของตนเองแล้ว

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตจำกัด ดังนี้
คณะ หมายถึง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

โปรแกรมวิชา หมายถึง โปรแกรมวิชาที่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 4 โปรแกรมวิชา คือโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ โปรแกรมวิชาภาษาไทย โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา

บัณฑิต หมายถึง นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ โปรแกรมวิชาภาษาไทย โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรสาขาศิลปศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยมีการกำหนดแผนการเรียน 4 ปี

แผนการศึกษา หมายถึง รายการที่กำหนดว่าในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ นักศึกษาคือเรียนวิชาอะไรบ้าง จำนวนกี่หน่วยกิต

คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง การกำหนดลักษณะของผลสัมฤทธิ์ในเชิงคุณภาพที่หลักสูตรประสงค์จะให้เกิดกับตัวผู้เรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามแนวทางของวิสัยทัศน์การพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์ ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 (2545 - 2549)

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัย ที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีตำแหน่งบริหารไม่ต่ำกว่าประธานโปรแกรมวิชา

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รายงานผลการตรวจสอบเอกสารเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. หลักสูตรและแนวทางการประเมินหลักสูตร
2. สาระสำคัญของหลักสูตรสาขาศิลปศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรและแนวทางการประเมินหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2543 : 22) คือ มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักศึกษา โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ชัดเจนแล้วนำมาเรียบเรียงวิชา จัดกลุ่มวิชาและกำหนดขั้นตอนก่อนหลังของเนื้อหาความรู้ของวิชาที่จัดเป็นระบบภายใต้กรอบระยะเวลาและทรัพยากรที่กำหนดเพื่อสร้างศักยภาพของนักศึกษาที่ศึกษาตามหลักสูตรนั้น ๆ

Prabhu (อ้างถึงใน ชไมพร พุทธรัตน์, 2534 : 37) ได้แยกความหมายของหลักสูตรออกเป็น 2 อย่างคือการกำหนดและจัดลำดับสิ่งที่ต้องการสอน มีการวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเนื้อหาของการสอน และเป็นการกำหนดวิธีการที่คาดว่าจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนที่ตั้งขึ้น

Nunan (1988a : 159) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรเอาไว้ว่า เป็นกฎระเบียบหรือกระบวนการในการวางแผนการส่งเสริม ปรับปรุง การประเมินผล และการจัดโปรแกรมการศึกษา

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเปรียบเสมือนโครงสร้างหลักของการศึกษา เนื้อหา สาระ กิจกรรม และประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดขึ้น ต้องมีลักษณะที่เป็นแนวทางหรือบรรทัดฐาน หลักสูตรจึงเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา เป้าหมายทางการศึกษาและคุณลักษณะของบัณฑิต รวมทั้งกำหนด

ทิศทางร่วมกับชุมชน ที่จะดำเนินไปในทิศทางใดและมีส่วนเชื่อมโยงกับสังคมภายนอกได้
อย่างไร ดังนั้นหลักสูตรจึงเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับคุณภาพของบัณฑิตในสถาบัน การดำเนินงาน
เกี่ยวกับหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพย่อมจะส่งผลถึงคุณภาพของคณะ โปรแกรมวิชา และคุณภาพ
ของบัณฑิตด้วย คณะควรมีการควบคุมคุณภาพ ปรับปรุง พัฒนา โครงสร้างและรายวิชา
ของหลักสูตรเพื่อให้การจัดการศึกษาของคณะสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและ
ตลาดแรงงาน

1.3 กิจกรรมหลักในการบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่
กำหนดไว้ในการประกันคุณภาพนั้น ควรคำนึงถึงกิจกรรมหลักในการบริหารจัดการหลักสูตร ดัง
นี้

1.3.1 การสร้างความเข้าใจในการใช้หลักสูตร ซึ่งสามารถกระทำได้โดยการ
ประชุมชี้แจงอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจก่อนจัดการ
เรียนการสอน มีการจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรให้กับอาจารย์และนักศึกษา กำหนดแนวปฏิบัติ
ในการใช้หลักสูตรและดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ครู อาจารย์ นักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

1.3.2 การใช้หลักสูตร มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน
และมีประสิทธิภาพ โดยการจัดผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนของการบริหารหลักสูตร ควบคุม
คุณภาพการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดบุคลากร และทรัพยากรที่เหมาะสม
ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด มีการกำหนดแนวการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ของหลักสูตร ติดตามประเมินผล และรายงานการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

1.3.3 การประเมินหลักสูตร หลังจากการนำหลักสูตรไปใช้แล้วจะต้องทำการ
ประเมินหลักสูตร ซึ่งอาจจะประเมินจากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา
และจากสถานประกอบการ

1.3.4 การปรับปรุงหลักสูตร หากประเมินหลักสูตรแล้วพบว่าหลักสูตรล้าสมัย
ไม่ทันต่อเหตุการณ์ก็จำเป็นจะต้องดำเนินการในการปรับปรุงหลักสูตร โดยจะเริ่มจากการประชุม
สัมมนาผู้เกี่ยวข้องภายในสถาบัน จัดบรรยายทางวิชาการ เพื่อหาความรู้ ความคิด และแนว
ทฤษฎีใหม่จากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลในการนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

1.3.5 การพัฒนาหลักสูตร หากพบว่าหลักสูตรล้าสมัย ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้ ก็จำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งอาจจะทำได้โดยการศึกษาวิจัยความต้องการของท้องถิ่น การวิจัยในชั้นเรียน การสร้างหลักสูตรใหม่

1.4 แนวทางการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร (วิชย วงษ์ใหญ่, 2543 : 33) คือ การรวบรวมและศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบและตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณค่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

อำนาจ จันทรเป็น (อ้างถึงใน อบาทิพย์ กาญจนวงศ์ และศิริกาญจน์ จันทรเรือง, 2544 : 8) กล่าวว่าไว้ว่าการประเมินหลักสูตรหมายถึง กระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ โครงสร้าง และจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนและการวัดผล โดยพิจารณาว่าสัมพันธ์กันหรือไม่

การประเมินหลักสูตร (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2543 : 27) ตามแนวทางที่นำเสนอโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น ได้กำหนดกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการ คือ ประเมินหลักสูตรจากนักศึกษา จากอาจารย์ผู้สอน จากผู้สำเร็จการศึกษา และจากหน่วยงานหรือสถานประกอบการที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่

1.5 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

- 1) หากคุณค่าของหลักสูตร เพื่อตรวจสอบดูว่าหลักสูตรนั้นสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ และสนองความต้องการของสังคมเพียงใด
- 2) ตัดสินเกี่ยวกับรูปแบบ การสอนและการบริหารหลักสูตร เพื่อประเมินการวางเค้าโครงและรูปแบบของหลักสูตร การสอนตามหลักสูตร และการบริหารงานเกี่ยวกับหลักสูตรว่าเป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่
- 3) วัดคุณภาพผลผลิต เพื่อที่จะตรวจสอบดูว่าผู้ที่เรียนจบตามหลักสูตรมีคุณภาพเพียงใด
- 4) ปรับปรุงหลักสูตร ด้วยการตรวจสอบว่าหลักสูตรที่มีข้อบกพร่องทั้งหมดอะไรบ้าง และระหว่างกรดำเนินการใช้หลักสูตรมีปัญหาอุปสรรคในแต่ละส่วนของหลักสูตรอะไรบ้าง

อะไรบ้าง นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร หรือพิจารณาว่าควรจะใช้หลักสูตรนี้ต่อไปอีกหรือไม่

1.6 ขอบเขตของการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรจะต้องประเมินให้ครบทั้งระบบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

1) การประเมินหลักสูตร เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเกณฑ์การจบหลักสูตร ตรวจสอบการใช้ภาษาในเอกสารหลักสูตรว่าสื่อสารได้ตรงกันหรือไม่ ข้อกำหนดหรือแนวทางการใช้หลักสูตรมีความชัดเจนเพียงใด วางแผนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและระดับการศึกษาเพียงใด

2) การประเมินผลระบบของหลักสูตร มีการประเมินใน 5 ส่วนคือ

2.1 ประเมินจุดมุ่งหมายในระดับต่าง ๆ คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ในระดับการสอน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมกับผู้เรียน กับสภาพแวดล้อม ระดับความพอดีของความคาดหวัง

2.2 ประเมินการจัดเนื้อหาหลักสูตร คือความเหมาะสมของสัดส่วนเนื้อหา ความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ ความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาความรู้และได้รับประสบการณ์

2.3 ประเมินการสอนของผู้สอน คือ ความสามารถและความถูกต้องในการปรับหลักสูตรมาใช้ในชั้นเรียน ความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน การเตรียมการสอน การใช้เทคนิคการสอน การใช้สื่อการสอนและการใช้เทคนิคการวัดผลและการประเมินผลสอนตามแนวทางของหลักสูตรหรือไม่ ความสัมพันธ์กับผู้เรียนและการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นอย่างไร ความรับผิดชอบ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์ของวิชาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.4 ประเมินระบบการบริหารและการจัดการหลักสูตร คือ ประเมินความพร้อมในการใช้หลักสูตร โครงสร้างและระบบของสถาบัน การดำเนินงานของสถาบัน การจัดหาอาคารสถานที่ งบประมาณ หน่วยบริการการศึกษา

2.5 ประเมินโปรแกรมการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน คือ ความสอดคล้องของวิธีการประเมินผลการเรียนกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ความเหมาะสมของระยะเวลาการประเมิน ความถูกต้องตามหลักวิชาการประเมินผลการเรียน

3. การประเมินผลผลิต หมายถึงติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในด้านความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน เจตคติต่อวิชาชีพ ความสามารถในการแก้ปัญหาและการปรับตัวกับสภาพงานและสภาพแวดล้อมทั่วไป ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ความสำเร็จหรืออ่อนในการแสวงหาความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพและในชีวิตส่วนตัว

1.7 กระบวนการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตร มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) การวางแผนการประเมินหลักสูตร เป็นการวางแผนว่าจะประเมินหลักสูตรทั้งระบบหรือประเมินหลักสูตรเฉพาะระบบย่อยอันใดอันหนึ่งเช่นประเมินเฉพาะการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น แล้วกำหนดแผนการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูล ระยะเวลาการเก็บข้อมูล และเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

2) การรวบรวมข้อมูล ได้แก่การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง การจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่และการเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

3) การวิเคราะห์ข้อมูล คือการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามเกณฑ์และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่วางแผนไว้

4) การรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการรายงานผลตามข้อมูลจริงที่พบพร้อมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อควรปรับปรุงแก้ไข

1.8 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

รูปแบบการประเมินหลักสูตรนั้นได้มีนักวิชาการด้านหลักสูตรได้คิดไว้หลายรูปแบบดังตัวอย่างต่อไปนี้ ซึ่งผู้ประเมินหลักสูตรจะเลือกใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรในแต่ละครั้งได้

แบบที่ 1: รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสแต็ก (The Stake Congruence-Counting Model)

รูปแบบนี้คิดขึ้นโดยนาย โรเบิร์ต อี สแต็ก (Robert E. Stake) ให้ตีตารางแบ่งออกเป็น 12 ช่อง โดยแต่ละช่องจะสามารถกรอกข้อมูลเข้าไปได้ ข้อมูลในแต่ละช่องจะแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของสิ่งที่ต้องการประเมินผลและในขณะที่เดียวกันจะชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานหลักสูตร ดังนั้นรูปแบบนี้จึงช่วยประเมินในด้านความสอดคล้อง และความสัมพันธ์ของตัวแปรในหลักสูตรได้มากเป็นพิเศษ ตัวอย่างตารางการประเมินหลักสูตรของสแต็กเป็นดังนี้

เกณฑ์ในการวิเคราะห์หลักสูตร	ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร			
	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้น	มาตรฐานที่ใช้	ที่มาของหลัก การตัดสินใจ
1) สิ่งที่มีมาก่อน <ul style="list-style-type: none"> - บุคลิกและนิสัยของผู้เรียน - บุคลิกนิสัยของครู - เนื้อหาสาระของหลักสูตร - วัสดุอุปกรณ์ - บริเวณสถานศึกษา - ระบบการจัดสถานศึกษา - ชุมชน 				
2) กระบวนการสอน <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการในการสอน - การสื่อสาร - ลำดับเหตุการณ์ - การให้กำลังใจ - บรรยากาศ 				
3) ผลที่เกิดขึ้น <ul style="list-style-type: none"> - สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน - ทักษะคติของผู้เรียน - ทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน - ผลที่มีต่อครู - ผลที่มีต่อสถาบัน 				

จากการรูปแบบประเมินหลักสูตรของเด็ก จะเห็นว่าขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรจะเป็นดังนี้คือ

1) การตั้งเกณฑ์ในการวิเคราะห์หลักสูตร

สเด็ก ได้เสนอหัวข้อของเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินหลักสูตรไว้ 3 หัวข้อ คือ เรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่มีมาก่อน กระบวนการในการสอน และผลที่เกิดขึ้น เกณฑ์ของสเด็กนี้ นับว่าแตกต่างกับของผู้อื่นตรงที่ว่า สเด็ก ไม่ได้พิจารณาเพียงแค่ผลที่เกิดขึ้นแต่เพียงอย่างเดียว เพราะการประเมินผลที่ได้รับเท่านั้นยังไม่เพียงพอที่จะประเมินว่า หลักสูตรที่จัดนั้นดีหรือไม่เพียงใด เพราะผลที่ได้นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอีกหลายอย่าง เป็นต้นว่า หากผู้เรียนไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ก็มิได้หมายความว่า หลักสูตรนั้นเป็นหลักสูตรที่ไม่ดี การที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ตามที่ต้องการ อาจจะมาจากองค์ประกอบทางด้านเวลา เช่น ให้เวลาผู้เรียนน้อยไป เวลาที่จัดให้ไม่เหมาะสม เป็นต้น

ดังนั้น การที่จะดูผลที่ได้รับ และนำมาประเมินค่าหลักสูตรนั้นเป็นการไม่เพียงพอและอาจจะไม่สามารถช่วยชี้ช่องทางของการปรับปรุงหลักสูตรนั้นแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ สเด็ก จึงได้เสนอว่า ควรมีการพิจารณาข้อมูลเพื่อประเมินหลักสูตรถึง 3 ด้านด้วยกันคือ

1.1 ด้านสิ่งที่มีมาก่อน ด้านนี้หมายถึง สิ่งใด ๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับผลที่ได้รับจากหลักสูตรที่มีอยู่ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเกิดขึ้น ในที่นี้ สเด็ก ได้จำแนกหัวข้อสำคัญ ๆ ออกเป็น 7 หัวข้อ คือ

บุคลิกและนิสัยของผู้เรียน

บุคลิกและนิสัยของครู

เนื้อหาหลักสูตร

วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

บริเวณและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา

ชุมชน

1.2 ด้านกระบวนการในการสอน ด้านนี้หมายถึงปฏิสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ครูกับผู้ปกครอง ฯลฯ ซึ่งนับว่าเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาคตามหลักสูตรนั้น ๆ ในด้านนี้ สเด็ก ได้จำแนกหัวข้อย่อยออกเป็น 5 หัวข้อ คือ

การสื่อสาร

เวลาที่จัดให้

ลำดับของเหตุการณ์

การให้กำลังใจ

บรรยากาศ

1.3 ด้านผลที่เกิดขึ้น ด้านนี้หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้น มี 5 หัวข้อ คือ

สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ทัศนคติของผู้เรียน

ทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน

ผลที่เกิดขึ้นกับครู

ผลที่เกิดขึ้นกับสถาบัน

2) การหาข้อมูลมาประกอบ

หลังจากที่ได้ตั้งเกณฑ์ขึ้นมา เพื่อนำเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรแล้ว ผู้ประเมินผลหลักสูตรจะต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ มาประกอบการพิจารณา ข้อมูลที่นำมาพิจารณาตามแบบตัวอย่างของ สटक นี้มีอยู่ด้วยกัน 4 หมวดคือ

2.1 ผลที่ต้องการหรือผลที่คาดหวัง ซึ่งได้แก่ วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายต่าง ๆ

2.2 ผลที่เกิดขึ้น ซึ่งได้มาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากการสังเกต การทดลอง การสัมภาษณ์ จากแบบสอบถาม จากรายงานและการติดตามผลวิธีต่าง ๆ

2.3 มาตรฐานที่ใช้ซึ่งได้แก่เกณฑ์ต่าง ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญ เช่น ครู นักบริหาร เชื่อว่าควรจะใช้ นักเรียน ผู้ปกครอง ฯลฯ เห็นว่าควรใช้

2.4 ที่มาหลักการตัดสินใจ เช่น ค่านิยมต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ เป็นต้น

3) วิธีใช้ตารางในการประเมินหลักสูตร

เริ่มต้นด้วยการพิจารณาข้อมูลทั้ง 4 หมวด ตามเกณฑ์ที่ตั้งขึ้น เช่น จากตารางแบบตัวอย่างของ สटक (Stake) ถ้าจะพิจารณาในแนวนอน จะเริ่มที่ข้อ 1. ด้านสิ่งที่มีมาก่อนข้อบุคคลิก และนิสัยของนักเรียน เราก็จะพิจารณาว่าผลที่คาดหวังหรือวัตถุประสงค์ในด้านนี้

คืออะไร และนำมาเปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นว่า ตรงหรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด และผลที่เกิดขึ้นนั้น ใช้มาตรฐานอะไรวัด และถืออะไรเป็นหลักในการตัดสิน ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องบุคลิกและนิสัยของผู้เรียน

ผลคาดหวัง : ต้องการผู้เรียนที่มีลักษณะความเป็นผู้นำ กล่าวซักถามโต้ตอบและโต้แย้ง

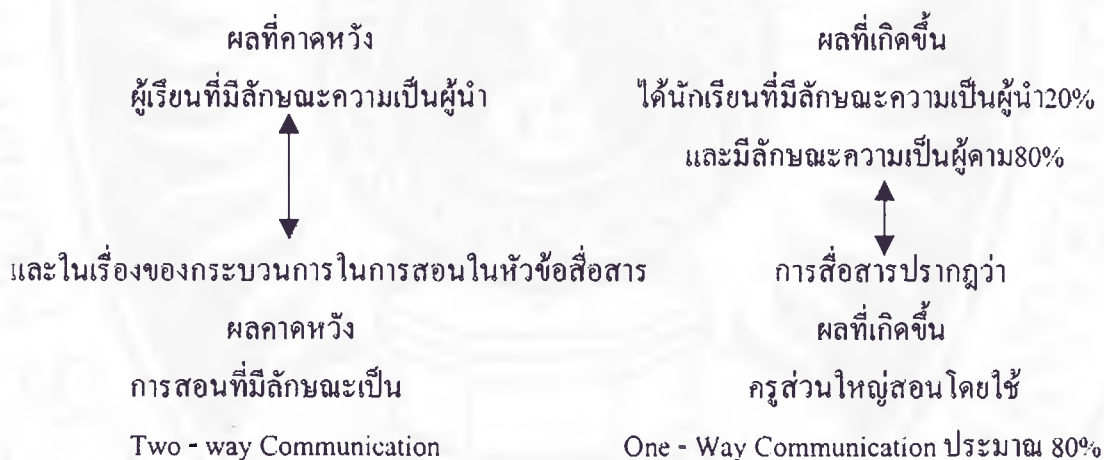
ผลที่เกิดขึ้น : ได้ผู้เรียนที่มีลักษณะความเป็นผู้นำประมาณ 20% และได้ผู้เรียนที่มีลักษณะความเป็นผู้ตาม ประมาณ 80%

มาตรฐานที่ใช้ : ครู และนักบริหารการศึกษาเห็นว่า ผู้เรียน 100% ควรมีทั้งลักษณะความเป็นผู้นำและผู้ตามอยู่ในตัว

ที่มาของหลักการตัดสิน : สังคมประชาธิปไตย

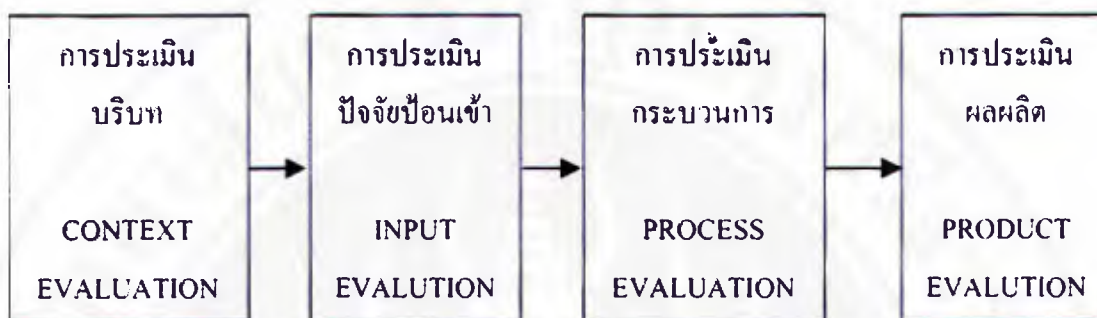
จากการเทียบเกณฑ์กับข้อมูลตามแนวดิ่ง ผู้ประเมินจะพบว่าหลักสูตรนั้น มีความสอดคล้องกันหรือไม่ในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ

นอกจากนั้นการพิจารณาข้อมูลตามแนวดิ่ง ผู้ประเมินจะพบว่าหลักสูตรนั้นมีความสัมพันธ์กันในตัวหรือไม่ ตัวอย่างเช่น ในเรื่องบุคลิกและนิสัยของผู้เรียน

ในลักษณะเช่นนี้ การเปรียบเทียบข้อมูลตามแนวดิ่งตามหลักสูตร ผู้ประเมินหลักสูตรจะสามารถตรวจสอบได้ทันทีว่า การจัดการทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสิ่งที่มีมาก่อน กระบวนการในการสอนและผลที่เกิดขึ้นนั้นมีความสัมพันธ์ถูกต้องหรือไม่อย่างไร

แบบตัวอย่างการประเมินหลักสูตรของไฟ เดลตา คัปปา หรือรูปแบบซิป

การประเมินบริบท หมายถึงการประเมินจุดมุ่งหมาย หรือจุดประสงค์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตร

การประเมินปัจจัยป้อนเข้า หมายถึงการประเมินระบบโครงสร้างของหลักสูตรรวมทั้งระบบการบริหารและการจัดการหลักสูตรต่าง ๆ ด้วย

การประเมินกระบวนการ หมายถึงการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ

การประเมินผลผลิต หมายถึงการประเมินหลักสูตรคือ การที่ผู้ประเมินหลักสูตร จะทำการประเมินด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านดังกล่าว แล้วนำมาเทียบกันดูว่า มีความสอดคล้องและมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ตัวอย่างเช่น ในด้านวัตถุประสงค์หากต้องการจะสร้างเสริมผู้เรียนให้มีความเป็นนักประชาธิปไตยแล้ว ก็นำเทียบดูว่าระบบโครงสร้าง และการบริหารหลักสูตรเป็นระบบที่เอื้อต่อการช่วยให้ผู้เรียนเป็นนักประชาธิปไตยหรือไม่ และจะดูต่อไปว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นไปในวิธิต่างที่ช่วยเสริมความเป็นนักประชาธิปไตยเพียงใด และผลที่เกิดขึ้นจริง ๆ สอดคล้องกันอย่างไร จากการเทียบข้อมูลตามหัวข้อดังกล่าว จะสามารถช่วยให้ผู้ประเมินหลักสูตรได้เห็นว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันเพียงใดและมีจุดใดที่ควรแก้ไข

แบบที่ 3 : แบบตัวอย่างการประเมินหลักสูตรของโพรวัส

แบบตัวอย่างของมัลคอล์ม โพรวัส (Malcolm Provus) ปรากฏดังใน
แผนภูมิต่อไปนี้

S = Standard เป็นขั้นแรกของการดำเนินการประเมินหลักสูตรกล่าวคือผู้ประเมินจะต้องตั้งมาตรฐานของสิ่งที่ต้องการวัดไว้เสียก่อน

P = Performance หลังจากที่ได้ดำเนินงานขั้นแรกเสร็จลงได้แล้ว ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลในเรื่องของสิ่งที่ต้องการวัดมาให้เพียงพอ ข้อมูลที่รวบรวมควรเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นเป็นพฤติกรรมที่ชัดเจน

C = Compare เมื่อตั้งมาตรฐานและรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ก็นำข้อมูลนั้นมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งไว้

D = Discrepancy จากการเปรียบเทียบข้อมูลกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินจะพบว่ามีช่องว่างอะไรระหว่างผลที่เกิดขึ้น กับผลที่คาดหวัง

Decision - Making ผู้ประเมินจะส่งผลการประเมินไปให้ผู้ที่จะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อทำการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งเช่น จะหยุดใช้หลักสูตรนั้นหรือไม่ หรือจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไร

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส นั้นนับว่าให้ความสะดวกแก่ผู้ประเมินหลายประการ ผู้ประเมินผลสามารถที่จะหยิบยกข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งมาพิจารณาอย่างเฉพาะเจาะจง โดยดำเนินการตามกระบวนการข้างต้น

ตัวอย่างรูปแบบการประเมินหลักสูตรทั้ง 3 แบบ สามารถช่วยผู้ประเมินผลหลักสูตรได้ในลักษณะต่าง ๆ กัน การที่ผู้ประเมินจะเลือกใช้แบบไหนก็ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย ความสะดวก ตลอดจนข้อมูล que ผู้ประเมินจะหาได้ อย่างไรก็ตาม การประเมินทั้ง 3 แบบนี้ความจริงแล้วก็เป็นเรื่องเดียวกันและมีส่วนคล้ายคลึงกันมาก โดยเฉพาะในด้านการประเมินผลทุกรูปแบบจะมีลักษณะตรงกันดังนี้คือ

- 1) ต้องกำหนดก่อนว่าจะประเมินอะไร
- 2) ต้องกำหนดว่าต้องการข้อมูลอะไรมาใช้ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้
- 3) รวบรวมข้อมูลตามที่กำหนดไว้
- 4) วิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้
- 5) เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้ตัดสินใจตัดสินใจในดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรนั้น

ต่อไป

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าในการประเมินหลักสูตรนี้ องค์ประกอบหลักของหลักสูตร 3 องค์ประกอบที่มีส่วนอยู่ในการประเมินหลักสูตรทุกรูปแบบ คือจุดมุ่งหมายของจุดประสงค์ เฉพาะในระดับต่าง ๆ เนื้อหาหลักสูตรซึ่งรวมถึงเนื้อหาความรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน และผลผลิตเชิงหลักสูตรซึ่งราล์ฟ ไทเลอร์ ผู้วางรากฐานในการประเมินหลักสูตรได้เสนอแนวทางการประเมินหลักสูตร โดยยึดจุดมุ่งหมายที่ตั้ง และดูว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนนั้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายเพียงใดและผลผลิตเชิงหลักสูตรเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่

1.9 การปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

หลังจากที่มีการประเมินหลักสูตรแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรจะต้องพิจารณาผลของการประเมินว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงไร และมีข้อบกพร่องมากน้อยเพียงไร ถ้าข้อบกพร่องมีมากเกินไป หรือหลักสูตรล้าสมัยมากเกินไป ก็คงจะต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตร แต่หาข้อบกพร่องมิใช่ประเด็นใหญ่ หรือข้อมูลที่ได้จากการประเมินมิได้แสดงว่าหลักสูตรไม่เหมาะสมอย่างมาก หลักสูตรนั้นก็ยังคงใช้ได้ต่อไป เพียงแต่ว่าจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข

ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร มิใช่จะปรับปรุงแก้ไขเฉพาะเอกสารหลักสูตรเท่านั้น ต้องพิจารณาทั้งระบบของหลักสูตรประกอบด้วยข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรและข้อมูลพื้นที่วิเคราะห์ได้เมื่อเริ่มขั้นตอนแรกของการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรจึงเท่ากับย้อนกลับไปเริ่มกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่ขั้นตอนแรก ตรวจสอบแต่ละขั้นตอนจากผลการประเมินหลักสูตรร่วมกับข้อมูลพื้นฐาน และตรวจสอบเรียงไปตั้งแต่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ตลอดจนกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้แก่ผู้เรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ประเมินออกมาแล้วความถูกต้องเหมาะสมของการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรก่อนนำไปใช้ การจัด

การเรียนการสอนที่เป็นระบบรวมถึงบทบาทและพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในสถาบัน ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เจตคติและค่านิยม ฯลฯ ในขณะที่นำหลักสูตรไปใช้ และระบบ การประเมินหลักสูตรเองทั้งหมดเหมาะสมสอดคล้องกันเพียงใด ขอบกพร่องอยู่ที่จุดใด แล้วจึงลง มือปรับปรุงแก้ไขเมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วต้องตรวจสอบทั้งระบบอีกครั้งให้แน่ใจก่อนนำไปใช้อีก ครั้งหนึ่ง

2. สาระสำคัญของหลักสูตร สาขาศิลปศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

หลักการ

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ ชีคหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพระดับอุดมศึกษา มุ่งผลิต กำลังคนที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่ง ชาติ ทั้งที่เป็นนักวิชาการทั้งวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตามสภาพ เปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าของวิชาการ เปิดโอกาสให้มีการเลือกเรียน ได้อย่างกว้างขวางทั้งหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่ ทฤษฎี และยึดหลักความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน นำไปสู่การพัฒนา ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถภาพในวิชาชีพ ทั้งในด้าน เทคนิควิธีและการจัดการงานอาชีพและด้านคุณธรรม

เป้าหมาย

หลักสูตรสถาบันราชภัฏมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคเฉพาะทาง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบ อาชีพได้เป็นอย่างดี
2. มีทักษะในด้านการจัดการงานอาชีพ สามารถดำเนินงานอาชีพของตนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่รู้ มีทักษะและวิจารณญาณในการแก้ปัญหา สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
4. มีเจตคติที่ดี มีจรรยาบรรณและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ
5. มีโลกทัศน์ที่กว้าง ขอมรับความเปลี่ยนแปลงของสังคม

6. เป็นพลเมืองที่ดี มีความตระหนักต่อการพัฒนาตนเองและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาสังคม

7. มีความเป็นประชาธิปไตย กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ให้สามารถประกอบอาชีพตามความต้องการของสังคมและท้องถิ่น โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. สามารถประกอบอาชีพโดยใช้ความรู้ ทักษะ และเทคนิคเฉพาะทางด้านศิลปศาสตร์ ในหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประกอบอาชีพอิสระได้
2. นำความรู้ทางด้านศิลปศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงความอยู่ดี คุณภาพชีวิตของคนและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาการทางด้านศิลปศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ สังคม และสภาพแวดล้อม
4. พัฒนาและส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรม เจตคติ และศรัทธาในการประกอบอาชีพทางด้านศิลปศาสตร์อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมได้เป็นอย่างดี

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ประกอบด้วยหมวดวิชาและกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) หมายถึง วิชาการศึกษาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียนเพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง และรอบรู้ในสิ่งที่จำเป็นเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์และเป็นพลเมืองที่ดีให้แก่บัณฑิต ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงต้องมีในยุคนี้และอนาคตในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคมและให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข หมวดวิชาการศึกษาทั่วไปแบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ

- 1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร
- 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
- 1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- 1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน (Specialized Education) หมายถึง วิชาเฉพาะทางใดทางหนึ่ง ที่นักศึกษาแต่ละคนจะเลือกเรียน เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ รู้เทคนิควิธีและเข้าใจกระบวนการงานอาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ หมวดวิชาเฉพาะด้าน แบ่งเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ

- 2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา หรือกลุ่มวิชาเอก-โท
- 2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ
- 2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

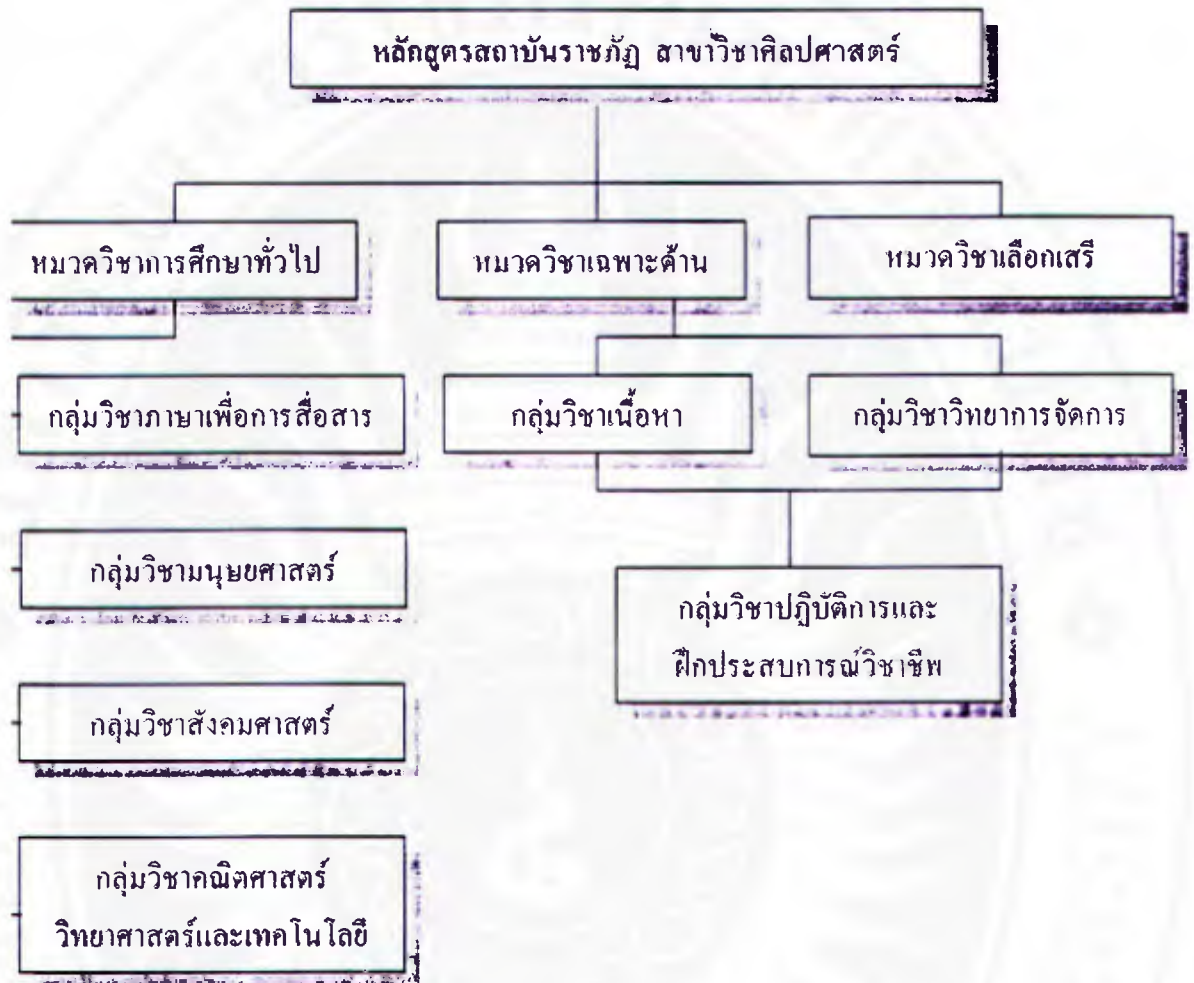
3. หมวดวิชาเลือกเสรี (Free Elective) หมายถึง วิชาที่ให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความถนัดและมีความสนใจ เพื่อให้มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น

หน่วยกิตรวมและสัดส่วนของหน่วยกิตตามโครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมและสัดส่วนของหน่วยกิตขั้นต่ำตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละระดับที่จัดไว้โดยใช้ข้อบังคับคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ ว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2539

หมวดวิชา	ระดับ	ปริญญาตรี 120-150 หน่วย กิต	อนุปริญญา 70-90 หน่วยกิต	ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา 60-80 หน่วยกิต)
1. การศึกษาทั่วไป		33	18	18
- กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร		9	6	3
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์		9	3	6
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์		6	3	3 หรือ 6
- กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยา ศาสตร์และเทคโนโลยี		9	6	6 หรือ 3
2. เฉพาะด้าน		ไม่ต่ำกว่า 75	ไม่ต่ำกว่า 40	ไม่ต่ำกว่า 40
- กลุ่มวิชาเนื้อหา (วิชาเอก)		ไม่ต่ำกว่า 60	ไม่ต่ำกว่า 40	ไม่ต่ำกว่า 35
- กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ		7	5	5
- กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ		15	6	9
3. เลือกเสรี		10	6	6
หน่วยกิตรวม		122	73	66

แผนผังโครงสร้างหลักสูตรสถาบันราชภัฏ สาขาวิชาศิลปศาสตร์

ระดับของหลักสูตร

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มี 3 ระดับ คือ

1. ปริญญาตรี
2. อนุปริญญา
3. ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

สายและโปรแกรมวิชา

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีจำนวน 7 สายแบ่งเป็น 42 โปรแกรมวิชา ดังนี้

1. สาขาคณตรีและศิลปะการแสดง มี 4 โปรแกรมวิชา
2. สาขานิเทศศาสตร์มี 3 โปรแกรมวิชา
3. สาขาบริหารธุรกิจและการจัดการ มี 8 โปรแกรมวิชา
4. สาขามนุษยศาสตร์ มี 12 โปรแกรมวิชา
5. สาขาศิลปกรรมและศิลปะประยุกต์ มี 7 โปรแกรมวิชา
6. สาขาสังคมศาสตร์ มี 3 โปรแกรมวิชา
7. สาขาอุตสาหกรรมบริการ มี 5 โปรแกรมวิชา

กล่าวเฉพาะในสาขามนุษยศาสตร์ มี 12 โปรแกรมวิชา คือ

1. บรรณารักษศาสตร์	อนุปริญญา
2. บรรณารักษศาสตร์	ปริญญาตรี
3. บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	ปริญญาตรี
4. บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
5. ภาษาไทย	ปริญญาตรี
6. ภาษาญี่ปุ่น	ปริญญาตรี
7. ภาษาอังกฤษ	ปริญญาตรี
8. ภาษาจีน	ปริญญาตรี
9. รัฐประศาสนศาสตร์	ปริญญาตรี
10. วัฒนธรรมศึกษา	อนุปริญญา
11. วัฒนธรรมศึกษา	ปริญญาตรี
12. วัฒนธรรมศึกษา	ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

ปัจจุบันทำการเปิดสอนอยู่ 7 โปรแกรมวิชา คือ

1. โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ
2. โปรแกรมวิชาภาษาไทย
3. โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

4. โปรแกรมวิชาพัฒนาชุมชน
5. โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา
6. โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์
7. โปรแกรมวิชาภาษาญี่ปุ่น

จุดประสงค์และการจัดการเรียนการสอน

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป เป็นหมวดวิชาการศึกษาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นหมวดวิชาที่มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ (Human Being) และพลเมืองดี (Active Citizen) ให้แก่บัณฑิตทั้งด้านกาย จิต อารมณ์ เจตคติและสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญงอกงามด้านปัญญาธรรม ทักษะและเจตคติ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการที่สร้างบุคลิก ลักษณะของผู้มีการศึกษา สามารถเป็นผู้นำ ผู้ตาม และดำรงชีวิตในสังคมระบอบประชาธิปไตย ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 จุดประสงค์ทั่วไป

จุดประสงค์ทั่วไปของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปมีดังต่อไปนี้

1.1.1 ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การเมือง การปกครองของไทยและความรู้ความเข้าใจเพื่อนร่วมโลก เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

1.1.2 ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เป็นวิทยาศาสตร์และตามหลักธรรม การอนุรักษ์ ดูแลและพัฒนาการสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความเจริญก้าวหน้าและผลกระทบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.1.3 ให้มีทักษะการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต การคิดอย่างมีคุณค่าต่อสังคม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ ซึ่งในศิลปะและสุนทรียภาพ ตระหนักในการปฏิบัติตามวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

1.2 การจัดการเรียนการสอน

1.2.1 การจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จัดแยกตามระดับอุดมศึกษา คือ ระดับปริญญาตรีชุดหนึ่ง ระดับอนุปริญญาชุดหนึ่ง และระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) เป็นอีกชุดหนึ่ง

1.2.2 รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนในแต่ละระดับการศึกษา ทุกโปรแกรมวิชา ทุกสาย และทุกสาขาวิชา จัดให้เรียนเหมือนกันหมด คือ ปริญญาตรี 33 หน่วยกิต อนุปริญญา 18 หน่วยกิต และปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) 18 หน่วยกิต

1.2.3 การเรียนการสอน เน้นรูปแบบการบูรณาการวิชาในกลุ่มวิชาดียวกัน

1.2.4 ไม่ควรเรียนรายวิชาการศึกษาทั่วไปที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับรายวิชาในกลุ่มวิชาเนื้อหา

1.2.5 การจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ควรจัดให้เรียนในระยะสั้นๆ ของระดับการศึกษา

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน

หมวดวิชาเฉพาะด้าน เป็นหมวดวิชาที่มุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในวิชาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งในด้านเทคนิควิธีและการจัดการงานอาชีพ โดยให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดวิชาเฉพาะด้าน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาเนื้อหา หรือเอก-โท กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ และกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.1 จุดประสงค์ทั่วไป

หมวดวิชาเฉพาะด้านมีจุดประสงค์ ดังนี้

2.1.1 ให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและวิทยาการใหม่ ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และช่วยพัฒนาสังคมส่วนรวม

2.1.2 ให้มีทักษะอย่างเพียงพอเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา เทคนิควิธี และการจัดการงานอาชีพ สามารถดำเนินอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.3 ให้มีเจตคติที่ดี และตระหนักในคุณค่าของวิชาชีพที่ได้ศึกษา มีจรรยาบรรณ และมุ่งมั่นในการพัฒนาวิชาชีพของตน

2.2 การจัดการเรียนการสอน

2.2.1 ระดับปริญญาตรี

กลุ่มวิชาเนื้อหา จัดการเรียนการสอนเป็นแบบเอกเดี่ยว และแบบเอก - โท โดยกำหนดให้เรียนทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก เป็นรายวิชาที่จำเป็นต่อการสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์เฉพาะของโปรแกรมวิชา ส่วนรายวิชาเลือก เป็นรายวิชาที่เสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เกิดความสมบูรณ์ หรือมีคุณลักษณะเฉพาะทาง ลักษณะการจัดการรายวิชาเลือกเสรีจึงมีทั้งแบบให้เลือกจากรายวิชาที่จัดไว้ และเลือกเป็นแขนงวิชา

การจัดการเรียนการสอนวิชาโท สำหรับผู้ที่เรียนวิชาเอกตามหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ถ้าเลือกเรียนวิชาโทข้ามสาขา คือ เรียนวิชาโทในสาขาวิชาการศึกษา ไม่ต้องเรียนรายวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน (สภาการฝึกหัดครูอนุมัติ เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2536)

กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ กำหนดให้เรียนอย่างน้อย 15 หน่วยกิต โดยจัดรายวิชาบังคับสำหรับทุกสายทุกโปรแกรมวิชา ต้องเรียนเหมือนกัน 3 รายวิชา (9 หน่วยกิต) ส่วนหน่วยกิตที่เหลือ 6 หน่วยกิต ให้จัดรายวิชาที่เหมาะสมแต่ละโปรแกรมวิชา โดยจัดรายวิชาให้มีหน่วยกิตเท่ากับหน่วยกิตที่เหลือ หรือจัดรายวิชาให้มากกว่า และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนก็ได้

กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จัดให้มีการเรียนรายวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้นักศึกษาได้มีความพร้อมในระดับหนึ่งก่อนที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การจัดรายวิชาให้จัดรายวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2 หน่วยกิต และการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 5 หน่วยกิต

2.2.2 ระดับอนุปริญญา

กลุ่มวิชาเนื้อหา จัดให้เรียนไม่น้อยกว่า 37 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ กำหนดให้เรียน จำนวน 6 หน่วยกิต โดยจัดให้ทุกสายทุกโปรแกรมวิชาต้องเรียนเหมือนกันหมด

กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จัดให้เรียน 5 หน่วยกิต โดยให้เรียนรายวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2 หน่วยกิต และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 3 หน่วยกิต

2.2.3 ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

กลุ่มวิชาเนื้อหา จัดให้เรียนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ กำหนดให้เรียนประมาณ 9 หน่วยกิต โดยจัดเป็นรายวิชาบังคับสำหรับทุกสาย ทุกโปรแกรมวิชา ต้องเรียนเหมือนกัน 1 รายวิชา (3 หน่วยกิต) ส่วนหน่วยกิตที่เหลือ 6 หน่วยกิต ให้จัดรายวิชาที่เหมาะสมกับแต่ละโปรแกรมวิชา การจัดรายวิชาจะจัดให้มีหน่วยกิตเท่ากับหน่วยกิตที่เหลือ หรือจัดรายวิชาให้มากกว่า และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนก็ได้

ข้อกำหนดเฉพาะ

ผู้ไม่เคยเรียนวิชาวิทยาการจัดการในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่ามาก่อน ให้เรียนรายวิชาวิทยาการจัดการระดับอนุปริญญา โดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตร จำนวน 6 หน่วยกิต ได้แก่

3561204 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ 3(3-0)

3591105 เศรษฐศาสตร์ทั่วไป 3(3-0)

กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จัดให้เรียน 5 หน่วยกิต โดยให้เรียนรายวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2 หน่วยกิต และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 3 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

หมวดวิชาเลือกเสรี เป็นหมวดวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่องานและชีวิตของตน

3.1 การจัดการเรียนการสอน

3.1.1 ระดับอนุปริญญา ให้เรียน 10 หน่วยกิต

3.1.2 ระดับอนุปริญญา ให้เรียน 6 หน่วยกิต

3.1.3 ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ให้เรียน 6 หน่วยกิต

3.2 แนวทางการจัดการเรียนการสอน

ให้นักศึกษาได้เลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรวิทยาลัยครู หรือหลักสูตรสถาบันราชภัฏ ตามความถนัดและสนใจ มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

3.2.1 ไม่จำกัดรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว

3.2.2 ไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของโปรแกรมวิชานั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสาวนิตย์ เจริญชัย (2530) ได้ทำการประเมินหลักสูตรปริญญาตรี วิชาเอกบริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2539 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ปรับปรุงจากรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสแต็ก (Robert E. Stake) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์จากอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้ผลผลิตหลักสูตร และผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตร

เกษกานดา สภาพจน์ (2533) ประเมินหลักสูตรบริการธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา – การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่าควรปรับปรุงความมุ่งหมายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน โครงสร้างหลักสูตร ควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติใหม่ เนื้อหาของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นจำนวนมาก ด้านการเรียนการสอน วัสดุการสอนประกอบการสอนให้หลักสูตรและสถานที่เรียนให้เหมาะสม ด้านการเรียนของนักศึกษา มีความเหมาะสมปานกลางด้านการวัดและประเมินผลโดยส่วนรวมมีความเหมาะสม อาจารย์ควรมีความยุติธรรมให้การจัดและประเมินผล ด้านประสิทธิภาพผู้สำเร็จการศึกษา โดยส่วนรวมมีความเหมาะสมมาก

อำนาจ จันทร์แป้น และคณะ (2536) ทำการวิจัยเรื่องการวัดหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าการปรับปรุงหลักสูตรส่วนใหญ่เกิดจากความต้องการของภาควิชาและความต้องการของอาจารย์ผู้สอนในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ส่วนโครงสร้างหลักสูตรด้านความเหมาะสมของหน่วยกิตตลอดหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป เฉพาะด้าน และวิชาเลือก พบว่าความเหมาะสมจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมปานกลาง

จุฑารัตน์ บวรสิน (2542) ทำการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี วิชาเอกสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าอาจารย์ผู้สอนบัณฑิต และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันต่อโครงสร้างของหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน

และบัณฑิต มีความเห็นในระดับสูงมากที่สุดในการกำหนดจุดหมายของกระบวนการวิชาการ ปรับเนื้อหาวิชาให้เป็นปัจจุบันเสมอ การจัดเตรียมตำรา และเอกสารประกอบการสอน การประเมินผล การมีการสำรวจรายชื่อทุกครั้ง นักศึกษา บัณฑิต และอาจารย์ผู้สอน มีความเห็นพร้อมกันว่า คุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และบัณฑิตอยู่ในระดับสูงมากที่สุดทุกด้าน

อาบทิพย์ กาญจนวงศ์ และศิริกาญจน์ จันทร์เรือง (2544) ได้ทำการวิจัยเข้าสำรวจเพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในเรื่องความเหมาะสมของแผนการจัดการศึกษาความเหมาะสมของการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตร การจัดการศึกษาหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี ในด้านจำนวนหน่วยกิต รายละเอียดเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนสอน การใช้วัสดุและสื่อการสอน สมรรถวิสัยที่พึงประสงค์ของบัณฑิต พบว่าบัณฑิตหลักสูตร 2 ปี และ 4-5 ปี ของทุกคน ส่วนมากมีความคิดเห็นว่าการจัดการแผนการศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลางยกเว้นคณะวิศวกรรมศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี ที่มีความเหมาะสมในระดับมาก บัณฑิตส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตร การจัดการศึกษาหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับปานกลางจนถึงมาก บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อสมรรถวิสัยที่ได้รับและนำไปใช้ มีความเหมาะสมในระดับปานกลางจนถึงมาก และบัณฑิตในทุกคณะส่วนใหญ่ต้องการทุกสมรรถวิสัยเพิ่มในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกเอาผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากทุกโปรแกรมวิชาที่เปิดสอนในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่สำเร็จการศึกษา ในปี 2543 ดังนี้

โปรแกรมวิชาภาษาไทย	จำนวน	23	คน
โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	จำนวน	21	คน
โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ	จำนวน	18	คน
โปรแกรมวัฒนธรรมศึกษา	จำนวน	17	คน
รวมทั้งสิ้น		79	คน

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. กำหนดกรอบแบบสอบถามที่ชัดเจน
3. ศึกษาแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากคู่มือการบริหารโปรแกรมวิชา (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2543:58) มาปรับใช้ในส่วนของคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรของแต่ละ โปรแกรมวิชา

4. ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ จากเอกสารวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่บัณฑิตได้รับจากการเรียนในคณะและนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพรวมทั้งระดับความต้องการเพิ่มในแต่ละคุณลักษณะ

5. สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1. เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของบัณฑิต

ตอนที่ 2. เกี่ยวกับความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ตอนที่ 3. เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่บัณฑิตได้รับจากการเรียนในคณะและนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพรวมทั้งระดับความต้องการเพิ่มในแต่ละคุณลักษณะ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษสายศิลปศาสตร์จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบการตีความในหัวหน้าต่าง ๆ ของแบบสอบถาม ต่อมาได้เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบในส่วนของความน่าเชื่อถือได้ และความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำมาแก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์ ใน 4 โปรแกรมวิชาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่มารายงานตัวเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในระหว่างวันที่ 23 - 25 กุมภาพันธ์ 2545 โดยมีบัณฑิตในคณะมารายงานตัวทั้งสิ้น 77 คน จากผู้ที่สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 79 คน และผู้วิจัยสามารถรวบรวมแบบสอบถามคืนได้ จำนวน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.91 แยกตามโปรแกรม ดังนี้

1. โปรแกรมวิชาภาษาไทย มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 23 คน รวบรวมแบบสอบถามได้ 23 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 18 คน รวบรวมแบบสอบถามได้ 18 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 21 คน รวบรวมแบบสอบถามได้ 17 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.9 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4. โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 17 คน รวบรวมแบบสอบถามได้ 12 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.6 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณค่าทางสถิติดังนี้

1. คำนวณค่าความถี่เป็นร้อยละ สำหรับการศึกษารวมของคณะ
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สำหรับภาพรวมของแต่ละโปรแกรมวิชา

โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในความหมายประมาณค่าของความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชาในตอนต้นที่ 2 และของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่บัณฑิตได้รับจากการเรียนในคณะ และนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ รวมทั้งระดับความต้องการเพิ่มในแต่ละคุณลักษณะ ในตอนที่ 3 เป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
0.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช” ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	61	87.1
ชาย	9	12.9

จากตารางที่ 1 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 87.1 และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายมีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9

จากข้อมูลข้างต้นซึ่งแสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีตัวบ่งชี้อย่างชัดเจนว่า การศึกษาในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น เพศหญิงมีความสนใจที่จะเข้าเรียน มากกว่าเพศชาย ผู้วิจัยคิดว่าหากทางคณะจะนำผลการวิจัยในส่วนนี้ไปเป็นองค์ประกอบ ในการเสนอแนวคิดเพื่อดำเนินการเปิดโปรแกรมวิชาที่เป็นความสนใจของผู้ชายให้มากยิ่งขึ้น ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มปริมาณการรับนักศึกษาในคณะต่อไปในอนาคตอีก ทางหนึ่ง

ตารางที่ 2 แสดงโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
วัฒนธรรมศึกษา	12	17.1
ภาษาไทย	23	32.9
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	18	25.7
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	17	24.3

จากตารางที่ 2 แสดงว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 และมีผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และคิดเป็นร้อยละ 70.6 ของผู้สำเร็จการศึกษา (17 : 12) โปรแกรมภาษาไทย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และคิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้สำเร็จการศึกษา (23 : 23) มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในโปรแกรมภาษาอังกฤษธุรกิจจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และคิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้สำเร็จการศึกษา (18 : 18) และมีผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และคิดเป็นร้อยละ 80.9 ของผู้สำเร็จการศึกษา (21 : 17)

ตารางที่ 3 แสดงสถานภาพการมีงานทำของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพการมีงานทำของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาต่อ	1	1.4
ประกอบอาชีพ	54	77.1
ยังไม่มีการมีงานทำ	15	21.4

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาต่อมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพแล้วมีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 และผู้ตอบแบบสอบถามที่ยังไม่มีการมีงานทำมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4

จากข้อมูลข้างต้นแสดงว่าบัณฑิตของคณะสามารถประกอบอาชีพได้ทันที ร้อยละ 77.1 ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ แต่ความคาดหวังของคณะนั้นมีเป้าหมายจะให้บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษาได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

อย่างไรก็ตามยังมีบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำถึงร้อยละ 21.4 ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าผลการวิจัยส่วนนี้จะนำมาเป็นปัจจัยในการจัดกิจกรรมแนะแนวการประกอบอาชีพ หรือการจัดตลาดนัดแรงงานให้กับนักศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษาในปีต่อ ๆ ไปด้วย

ตารางที่ 4 แสดงประเภทของสถานประกอบการที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงาน

ประเภทของสถานประกอบการ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ธุรกิจเอกชน	31	44.3
หน่วยงานของรัฐ	20	28.6
ธุรกิจส่วนตัว	3	4.3

จากตารางที่ 4 แสดงว่าจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 54 คน ที่ประกอบอาชีพแล้วนั้น มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 เข้าทำงานกับธุรกิจเอกชน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 เข้าทำงานกับหน่วยงานของรัฐและมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ทำธุรกิจส่วนตัว

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าบัณฑิตที่ประกอบอาชีพแล้วนั้น ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานเอกชน รองลงมาคือทำงานในหน่วยงานของรัฐ ส่วนการประกอบอาชีพส่วนตัวถือว่ายังมีน้อยมาก ผลการวิจัยส่วนนี้ผู้วิจัยคิดว่าคณะควรจะเร่งสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการประเภทเอกชนให้กับบัณฑิต เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงในการทำงานให้กับบัณฑิตรุ่นต่อ ๆ ไป

ตารางที่ 5 แสดงอัตราเงินเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

อัตราเงินเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เท่าวุฒិการศึกษ	14	20
มากกว่าวุฒิการศึกษ	22	31.4
ต่ำกว่าวุฒิการศึกษ	18	25.7

จากตารางที่ 5 แสดงว่าจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 54 คน ที่ประกอบอาชีพแล้วนั้น มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับวุฒิการศึกษาตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 ได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าวุฒิการศึกษา และมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ได้รับเงินเดือนในอัตราที่ต่ำกว่าวุฒิการศึกษา

จากข้อมูลข้างต้นพบว่านักบัญชีส่วนใหญ่ได้เงินเดือนมากกว่าอัตราเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการ ซึ่งเป็นที่น่าพอใจแต่อย่างไรก็ตามทางคณะควรให้การส่งเสริมการแนะแนวด้านอาชีพ เพื่อสร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการ หรือจัดตลาดนัดแรงงาน เพื่อหาแหล่งงานให้กับบัณฑิตอีกทางหนึ่ง เพื่อเพิ่มศักยภาพและความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษาที่สามารถหางานทำได้แล้วและเป็นการแสวงหาแนวทางและโอกาสให้กับบัณฑิตที่ยังไม่สามารถหางานทำได้อีกทางหนึ่งด้วย เพราะผลการวิจัยบ่งชี้ว่ามีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าวุฒิการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการ

ตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้าน ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม											
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		$\bar{X}$	SD
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ประสงค์ของหลักสูตร	9	12.9	47	67.1	11	15.7	3	4.3	0	0	3.89	.67

จากตารางที่ 6 แสดงว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับดีมาก. ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับดี ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับน้อย และไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมของโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.89$) และไม่มีค่าระดับความเหมาะสมที่แสดงว่าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เป็นที่ไปตามแนวทางประกันคุณภาพแล้วอาจจะดำเนินการให้อยู่ในรูปแบบของการเพิ่มเติมความเหมาะสมและความทันสมัยเพื่อสนองต่อความต้องการของสังคม และทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปก็น่าจะเพียงพอ

ตารางที่ 7 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของเนื้อหาวิชา	ระดับความเหมาะสม													
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		ไม่แสดง ความคิดเห็น		$\bar{X}$	SD
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. เนื้อหาวิชาเอก	20	28.6	31	44.3	11	15.7	2	2.9	0	0	6	8.6	4.08	.78
3. เนื้อหาวิชาวิทยาการ จัดการ/วิชาชีพครู	11	15.7	16	22.9	19	27.1	2	2.9	0	0	22	31.4	3.75	.86
4. เนื้อหาวิชาปฏิบัติ การและฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ	27	38.6	32	45.7	5	7.1	3	4.3	0	0	3	4.3	4.24	.78
5. เนื้อหาวิชาเลือกเสรี	9	12.9	46	65.7	14	20	1	1.4	0	0	0	0	3.90	.62

จากตารางที่ 7 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา
ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษานั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

เนื้อหาวิชาเอก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 มีความ
คิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน
31 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมีความเหมาะสมในระดับดี
มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมี
ความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9
มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมีความเหมาะสมในระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นใน
ระดับน้อยมาก และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

เนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ/วิชาชีพครู มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 11 คน
คิดเป็นร้อยละ 15.7 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ วิชาชีพครูมีความเหมาะ
สมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 มีความคิดเห็น
ว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ วิชาชีพครูมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ วิชาชีพครู
มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ
2.9 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ วิชาชีพครูมีความเหมาะสมในระดับน้อย
ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 22 คน
คิดเป็นร้อยละ 31.4

เนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบ
การณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 32 คน คิดเป็น
ร้อยละ 45.7 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความ
เหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 มีความคิดเห็น
ว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติ
การและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมในระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
ในระดับน้อยมาก และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4

เนื้อหาวิชาเลือกเสรี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับน้อย และไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาเอกโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.08$) สำหรับเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ วิชาชีพครูก็มีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.75$) สำหรับความคิดเห็นรองลงมาเป็นการให้ความคิดเห็นในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะการเลือกเรียนในแต่ละโปรแกรมวิชาไม่เหมือนกัน หรืออาจจะมียังข้ออื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้อง สำหรับเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้น พบว่ามีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.24$) และผู้วิจัยคิดว่าน่าจะพัฒนาให้สามารถเข้าสู่ความเหมาะสมในระดับดีมากต่อไปในทุกโปรแกรมวิชาเพราะเป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานของวิชาชีพที่แท้จริง สำหรับรายวิชาเลือกเสรีนั้นมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.90$) และจะเห็นได้ว่าบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการเลือกเรียนรายวิชาตามความสนใจของตัวเองในระดับมาก

เป็นที่น่าสังเกตว่าถ้าร้อยละของความเหมาะสมของวิชาเอกมีผลการประเมินในระดับดีมาก แม้ว่าค่าเฉลี่ยจะอยู่ในระดับดีแต่ก็ค่อนข้างไปทางระดับดีมาก ซึ่งอยู่ในลักษณะเดียวกับเนื้อหาของวิชาปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่บัณฑิตประเมินค่าในระดับดีมากและค่าเฉลี่ยออกมาในระดับดีค่อนข้างไปทางดีมาก ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินการในส่วนนี้ของคณะในระดับดีมาก

ตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของผู้สอน ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา (N = 70)

การจัดการจัดการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับความเหมาะสม												$\bar{X}$	SD		
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		ไม่แสดง ความคิดเห็น					
	MC	MS	MC	MS	MC	MS	MC	MS	MC	MS	MC	MS				
1. ความรู้ในเนื้อหาวิชา	40	57.1	23	32.9	5	7.1	2	2.9	0	0	0	0	0	0	4.44	.75
2. ประสบการณ์ใน ฐานะนักวิชาการ ในสาขา วิชาที่สอน	28	40	34	48.6	8	11.4	0	0	0	0	0	0	0	0	4.29	.66
3. การเตรียมและการ วางแผนการสอน	20	28.6	33	47.1	16	22.9	0	0	0	0	1	1.4	0	0	4.06	.73
4. ความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้	27	38.6	35	50	6	8.6	2	2.9	0	0	0	0	0	0	4.24	.73

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับความเหมาะสม										$\bar{x}$	SD					
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก				ไม่แสดง ความคิดเห็น				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ			
5. การชี้แนะแนวทางใน การเรียน	21	30	33	47.1	15	21.4	1	1.4	0	0	0	0	0	0	0	4.06	.76
6. การชี้แนะคำต่างๆ ประกอบการเรียน	15	21.4	30	42.9	15	21.4	0	0	0	0	10	14.3	0	0	0	4.00	.71
7. การให้เวลากับ ศึกษาในฐานะ อาจารย์ผู้สอน	13	18.6	36	51.4	14	20	6	8.6	0	0	1	1.4	0	0	0	3.81	.85
8. สัดส่วนคณาจารย์ต่อ นักศึกษา	9	12.9	34	48.6	14	20	7	10	0	0	6	8.6	0	0	0	3.70	.85

จากตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอน ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษานั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

ความรู้ในเนื้อหาวิชา มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาในระดับน้อย และไม่มีผู้แสดงความความคิดเห็นในระดับน้อยมาก

ประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 40 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอนในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอนในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอนในระดับปานกลาง ไม่มีผู้แสดงความความคิดเห็นในระดับน้อยและน้อยมาก

การเตรียมและการวางแผนการสอนตลอดภาคการศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีการเตรียมและการวางแผนการสอนตลอดภาคการศึกษาในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีการเตรียมและการวางแผนการสอนตลอดภาคการศึกษาในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีการเตรียมและการวางแผนการสอนตลอดภาคการศึกษาในระดับปานกลาง ไม่มีผู้แสดงความความคิดเห็นในระดับน้อยและน้อยมาก และมีผู้ที่ไม่แสดงความความคิดเห็นจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 มีความคิดเห็นว่าคุณสอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในระดับ

ระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

สัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 มีความคิดเห็นที่สัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 มีความคิดเห็นที่สัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีความคิดเห็นที่สัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10 มีความคิดเห็นที่สัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

จากข้อมูลข้างต้นแสดงว่า บัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาเห็นว่าอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชามีความรู้ในเนื้อหาวิชาในระดับดี ($\bar{X} = 4.44$) และมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในระดับดี ($\bar{X} = 4.29$) จากข้อมูลในส่วนนี้หากพิจารณาจากค่าร้อยละและค่า $\bar{X}$ อย่างละเอียดแล้วพบว่าค่าร้อยละปรากฏผลออกมาในระดับดีมาก และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แม้จะตกในระดับดีแต่ค่อนข้างมาทางระดับดีมากเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยคิดว่าผลการวิจัยจุดนี้จะเป็นตัวบ่งชี้จุดแข็งของคณะที่จะใช้ข้อมูลมาประกอบการพัฒนาศักยภาพของคณะต่อไปในอนาคต สำหรับองค์ประกอบอื่น ๆ ในฐานะอาจารย์ผู้สอนได้รับการประเมินให้อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงผลการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของอาจารย์ในทุกโปรแกรมวิชาอยู่แล้ว แต่ผลการวิจัยที่น่าสนใจอย่างหนึ่งจากตารางนี้คือ การที่บัณฑิตไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการชี้แนะตำราประกอบการเรียนต่าง ๆ ของอาจารย์ซึ่งมีสูงถึงร้อยละ 14.3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์บางท่านในบางโปรแกรมวิชาไม่ได้ให้ความสำคัญในส่วนนี้มากนัก ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากทางคณะมีพันธกิจในอันที่จะพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะของการเป็นผู้ใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง แล้วการชี้แนะตำราประกอบการเรียน หรือการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำนอกเวลาจะมีความจำเป็นอย่างยิ่งทีเดียว

ตารางที่ 9 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอน
ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา (N = 70)

	ระดับความเหมาะสม										$\bar{X}$	SD		
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก				ไม่แสดงความคิดเห็น	
	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	No			Yes	No
การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม	8	11.4	38	54.3	19	27.1	5	7.1	0	0	0	0	3.70	.77
ในการวัดและประเมิน ผลการเรียนการสอน	4	5.7	42	60	21	30	1	1.4	0	0	2	2.9	3.72	.59
เครื่องมือที่ใช้สำหรับ วัดผลและประเมินผล	13	18.6	40	57.1	16	22.9	1	1.4	0	0	0	0	3.93	.69

จากตารางที่ 9 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษานั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผล มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 มีความคิดเห็นว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 มีความคิดเห็นว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 มีความคิดเห็นว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 มีความคิดเห็นว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก

วิธีการวัดผลและประเมินผล มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60 มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30 มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมากและมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 2.9

ความยุติธรรมในการประเมินผล มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 มีความคิดเห็นว่าเป็นความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 มีความคิดเห็นว่าเป็นความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 มีความคิดเห็นว่าเป็นความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 มีความคิดเห็นว่าเป็นความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก

จากข้อมูลข้างต้นแสดงว่าความเหมาะสมในการจัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.70, 3.72$ และ 3.93) ผู้วิจัยคิดว่าตัวบ่งชี้จุดนี้ควรจะนำมาทำการปรับปรุงด้านวัดผลและประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพของอาจารย์ผู้สอนที่อยู่ในระดับดีขึ้นไปทางดีมาก ผู้วิจัยคิดว่าคณะควรจะส่งเสริมหรือให้แนวคิดแก่โปรแกรมวิชาในการสร้างข้อสอบมาตรฐานในการประเมินคุณภาพบัณฑิตให้มีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามพันธกิจของคณะในอันที่จะพัฒนาผู้ความสามารถในระดับสากล เพราะเมื่ออาจารย์มีประสิทธิภาพการสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน นับว่าเป็นเรื่องที่สามารถทำได้และจะนำไปสู่มาตรฐานที่กำหนดคุณภาพตามมาตรฐานโปรแกรมวิชาของแต่ละโปรแกรมในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะต่อไป

จากตารางที่ 10 แสดงว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีความคิดเห็นว่สื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 มีความคิดเห็นว่สื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 มีความคิดเห็นว่สื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 มีความคิดเห็นว่สื่อการเรียนการสอนและบริการต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

จากข้อมูลด้านความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนและการบริการต่างๆที่แต่ละโปรแกรมวิชาจัดให้แก่นักศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่บัณฑิตส่วนใหญ่ประเมินให้อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.86$) ซึ่งผู้วิจัยมีแนวคิดไปในแนวทางเดียวกับการวัดผลและประเมินผลว่คณะควรจะให้การสนับสนุนแก่อาจารย์ในการสร้าง พัฒนา หรือเสาะหาสื่อการเรียนการสอนไปสู่ความเหมาะสมในระดับดีมากให้ได้ในระยะเวลาอันสั้น เพราะทางอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้ดีดั่งนั้นหากมีการใช้สื่อและการประเมินผลที่ดีด้วยแล้วก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้ได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่คณะกำหนดไว้ได้อย่างชัดเจนและรวดเร็วยิ่งขึ้น

จากตารางที่ 11 แสดงว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 มีความคิดเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 มีความคิดเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 มีความคิดเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 มีความคิดเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำรา เอกสารต่างๆมีความเหมาะสมในระดับน้อย และไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก

จากข้อมูลด้านความเหมาะสมของแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ ผลการวิจัยปรากฏว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ประเมินออกมาในระดับดี ($\bar{X} = 4.17$) แสดงให้เห็นว่าคณะและสถาบันมีความพร้อมของแหล่งค้นคว้าตำรา เอกสารต่าง ๆ อย่างดี และเพียงพอ แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเพื่อความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ คณะควรจะดำเนินการให้มีห้องสมุดเฉพาะทางขึ้นในคณะ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลใหม่ ๆ ให้กับนักศึกษาในแต่ละโปรแกรมวิชาได้ในอนาคตต่อไป

จากตารางที่ 12 แสดงว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 มีความคิดเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 มีความคิดเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 มีความคิดเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 มีความคิดเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับน้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยมาก

จากข้อมูลด้านความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.31$) ซึ่งเป็นผลที่สอดคล้องกับผลการประเมินด้านความพึงพอใจในส่วนเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่บัณฑิตประเมินออกมาในระดับดีเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรในส่วนนี้

ตารางที่ 13 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไป

ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของการจัดการหลัก สูตรโดยทั่วไป	ระดับความเหมาะสม										SD			
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก			ไม่แสดง ความคิดเห็น		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
ความเหมาะสม ของการจัดการหลัก สูตรโดยทั่วไป	12	17.1	36	51.4	20	28.6	0	0	2	2.9	0	0	3.80	.83

จากตารางที่ 13 แสดงว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 มีความคิดเห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 มีความคิดเห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 มีความคิดเห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 มีความคิดเห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับน้อยมาก

จากข้อมูลของความเหมาะสมของการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไป พบว่าบัณฑิตประเมินให้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.80$) ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ส่วนใหญ่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี จึงเป็นคำถามสำหรับคณะว่า “คณะต้องการบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้อยู่ในระดับดีมากในสาขาบัณฑิตหรือไม่” เพราะการได้รับการประเมินให้อยู่ในระดับดีมาก ย่อมแสดงถึงความพึงพอใจในการจัดการหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ-ภาพของคณะ ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าคณะควรจะใช้ความโดดเด่นที่เป็นจุดแข็งของคณะในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตในอนาคตต่อไป

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน

(N = 70)

	ระดับความเหมาะสม						$\bar{X}$	SD
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ไม่แสดงความคิดเห็น		
การนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติ งาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ไม่แสดงความคิดเห็น	4.08	.92
	จำนวน	30	15	1	1	7		
การนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน	มากที่สุด	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ไม่แสดงความคิดเห็น	4.08	.92
	จำนวน	25	21	15	1	7		

จากตารางที่ 14 แสดงว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 มีความคิดเห็นว่าได้นำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับดีมาก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30 มีความคิดเห็นว่าได้นำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับดี มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 มีความคิดเห็นว่าได้นำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 มีความคิดเห็นว่าได้ นำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับน้อย มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 มีความคิดเห็นว่าได้นำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับน้อยมาก และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10

จากข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยปรากฏว่าบัณฑิตประเมินให้มีความเหมาะสมในระดับดีมาก และรองลงมาคือระดับดี ($\bar{X} = 4.08$) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่า แม้ว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปจะอยู่ในระดับดี แต่บัณฑิตก็ยังมีคามพึงพอใจในความรู้ที่ได้ และการนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานในระดับดีมากและดี ร้อยละ 35.7 และร้อยละ 30 ดังนั้นหากทางคณะได้มีการดำเนินการจัดการหลักสูตรให้บัณฑิตสามารถสร้างคามพึงพอใจในระดับดีมากแล้วผู้วิจัยก็มีความเชื่อว่าจะนำพาบัณฑิตรุ่นต่อ ๆ ไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของคณะได้อย่างรวดเร็ว

ตารางที่ 15 แสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับที่ได้รับและนำไปใช้ (N = 70)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับที่ได้รับและนำไปใช้													
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		ไม่แสดง ความคิดเห็น			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ ในโปรแกรมวิชา	13	18.6	33	47.1	20	28.6	2	2.9	0	0	2	2.9	3.84	.77
2. ความรู้ในเรื่อง คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสาระ สังคมและความ สามารถในการนำไป ปฏิบัติงานหรือสร้าง ความก้าวหน้าในการ ประกอบอาชีพ	24	34.3	16	22.9	22	31.4	6	8.6	0	0	2	2.9	3.85	1.01

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับที่ได้รับและนำไปใช้													
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		ไม่แดง ความคิดเกิน			
	ผลรวม	ร้อยละ	ผลรวม	ร้อยละ	ผลรวม	ร้อยละ	ผลรวม	ร้อยละ	ผลรวม	ร้อยละ	X	SD		
3. ความสามารถทำงาน ในเวลาและมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน	19	27.1	34	48.6	13	18.6	2	2.9	0	0	2	2.9	4.03	.77
4. มีพฤติกรรมที่แสดง ให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณ ธรรมและจริยธรรมใน วิชาชีพ เสียสละเพื่อ ส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ ของเพื่อนร่วมงาน	34	48.6	24	34.3	6	8.6	2	2.9	2	2.9	2	2.9	4.26	.96

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับที่ได้รับและนำไปใช้														
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		ไม่แสดง ความคิดเห็น		$\bar{X}$	SD	
	MC.H.๑	MC.H.๒	MC.H.๑	MC.H.๒	MC.H.๑	MC.H.๒	MC.H.๑	MC.H.๒	MC.H.๑	MC.H.๒	MC.H.๑	MC.H.๒			
5. มีความคิดที่จะพัฒนา ความรู้ความสามารถ ของตนให้เป็นคนที่มี ความรู้เท่าทันและเท่า เทียมกับวิชาการ สมัยใหม่อยู่เสมอ	25	35.7	32	45.7	9	12.9	0	0	0	0	0	4	5.7	4.24	.68
6. มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับของเพื่อน ร่วมงาน หัวหน้างาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	38	54.3	23	32.9	5	7.1	0	0	0	0	0	4	5.7	4.50	.64

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับที่ได้รับคะแนนไปใช้										X	SD		
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก				ไม่แสดง ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
7. มีการวางแผนงานอย่าง เป็นระบบ และสามารถ ดำเนินการให้เป็นไป ตามนโยบายของหน่วย งานได้อย่างดี มีจิต สำนึกของการเป็นผู้ ประกอบการ	20	28.6	36	51.4	10	14.3	2	2.9	0	0	2	2.9	4.09	.75
8. สามารถปรับตัวเข้ากับ ผู้อื่นได้ดี มีความ สามารถในการทำงาน เป็นทีม	25	35.7	35	50	5	7.1	0	0	0	0	5	7.1	4.31	.61

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับที่ได้รับและนำไปใช้													
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		ไม่แสดง ความคิดเห็น			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
9.มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้อย่าง เหมาะสม แสดงออกถึง ความเป็นผู้นำ	11	15.7	44	62.9	9	12.9	2	2.9	0	0	4	5.7	3.97	.66
10.มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาดซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีน้ำใจกับ ผู้อื่น	33	47.1	29	41.4	0	0	2	2.9	0	0	6	8.6	4.45	.67

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับที่ได้รับและนำไปใช้										SD			
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก			ไม่แสดง ความคิดเห็น		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
11. มีความสามารถในการ ใช้ภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาอังกฤษ และ ภาษาอื่นๆ	9	12.9	27	38.6	21	30	6	8.6	2	2.9	5	7.1	3.54	.95
12. มีความภูมิใจในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างผลงาน ใหม่ๆด้วยตนเอง	19	27.1	33	47.1	13	18.6	1	1.4	0	0	4	5.7	4.06	.74

จากตารางที่ 15 แสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในระดับที่ได้รับ และนำไปใช้นั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะในโปรแกรมวิชา

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

2. ความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถในการนำไปปฏิบัติงานหรือสร้างความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 24 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

3. ความสามารถทำงาน ในความรับผิดชอบได้ทันเวลา และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

4. มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ เสียสละ เพื่อส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมงาน

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 24 คน

คิดเป็นร้อยละ 34.3 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

5. มีความคิดที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนให้เป็นคนที่มีความรู้เท่าทันและเท่าเทียมกับวิทยาการสมัยใหม่อยู่เสมอ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยและน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

6. มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย และน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

7. มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานได้อย่างดี มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 36 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

8. สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ซึ่งมีผู้แสดงความ คิดเห็นในระดับมากที่สุด 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 35 คน คิดเป็นร้อยละ 50 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยและน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.1

9. มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) ซึ่งมีผู้แสดงความ คิดเห็นในระดับมากที่สุด 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 44 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นใน ระดับน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

10. มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีน้ำใจกับผู้อื่น

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ซึ่งมีผู้แสดงความ คิดเห็นในระดับมากที่สุด 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง แสดงความคิดเห็นใน ระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด และ มีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

11. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ซึ่งมีผู้แสดงความ คิดเห็นในระดับมากที่สุด 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 แสดงความคิดเห็นในระดับ น้อยที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.1

12. มีความภูมิใจในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

13. คุณแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 26 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่บัณฑิตได้รับจากการเรียนในขณะที่บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 5 คุณลักษณะคือ

1. มีความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถในการนำไปใช้ปฏิบัติงานหรือสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ
2. มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณภาพและจริยธรรมในวิชาชีพ เสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ของผู้ร่วมงาน
3. มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีน้ำใจกับผู้อื่น
5. คุณแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สำหรับคุณลักษณะของที่พึงประสงค์ที่ได้รับจากการเรียนในคณะที่บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก 8 คุณลักษณะคือ

1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะในโปรแกรมวิชา
2. ความสามารถในการรับผิดชอบได้ทันเวลา และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน
3. มีความคิดที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนให้เป็นคนที่มีความรู้เท่าทันและเท่าเทียมกับวิทยาการสมัยใหม่อยู่เสมอ
4. มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานได้อย่างมีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ
5. สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
6. มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ
7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ
8. มีความภูมิใจในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงผลงานใหม่ ๆ ด้วยตนเอง

ตารางที่ 16 แสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับความต้องการเพิ่ม (N = 70)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับความต้องการเพิ่ม										$\bar{x}$	SD							
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก				ไม่แสดง ความคิดเห็น						
	ผล คะแนน	ยอด คน	ผล คะแนน	ยอด คน	ผล คะแนน	ยอด คน	ผล คะแนน	ยอด คน	ผล คะแนน	ยอด คน			ผล คะแนน	ยอด คน					
1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ ในโปรแกรมวิชา	9	12.9	ผล คะแนน	15	21.4	ผล คะแนน	5	7.1	ผล คะแนน	2	2.9	ผล คะแนน	1	1.4	ผล คะแนน	38	54.3	3.91	1.00
2. ความรู้ในเรื่อง คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ สามารถนำ ไปปฏิบัติงานหรือสร้าง ความก้าวหน้าในการ ประกอบอาชีพ	14	20	ผล คะแนน	9	12.9	ผล คะแนน	4	5.7	ผล คะแนน	4	5.7	ผล คะแนน	2	2.9	ผล คะแนน	37	52.9	3.88	1.27

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับความต้องการเพิ่ม										SD			
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก			ไม่แสดง ความคิดเห็น		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
3. ความสามารถทำงาน ในความร่วมมือกับผู้อื่นได้ ทันเวลา และมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของหัวหน้า และเพื่อนร่วมงาน	8	11.4	10	14.3	6	8.6	1	1.4	5	7.1	40	57.1	3.50	1.38
4. มีพฤติกรรมที่แสดง ให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณ ธรรมและจริยธรรมใน วิชาชีพ เสียสละเพื่อ ส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ ของเพื่อนร่วมงาน	13	18.6	9	12.9	2	2.9	1	1.4	7	10	38	54.3	3.62	1.58

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับความต้องการเพิ่ม										$\bar{X}$	SD		
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก				ไม่แสดง ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
5. มีความคิดที่จะพัฒนา ความรู้ความสามารถ ของตนให้เป็นคนที่มี ความรู้เท่าทันและเท่า เทียมกับวิชาการ สมัยใหม่อยู่เสมอ	14	20	13	18.6	3	4.3	1	1.4	4	5.7	35	50	3.91	1.29
6. มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับของเพื่อน ร่วมงาน หัวหน้างาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	13	18.6	10	14.3	5	7.1	1	1.4	4	5.7	37	52.9	3.82	1.33

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับความต้องการเพิ่ม										$\bar{x}$	SD		
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก				ไม่แสดง ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
7. มีการวางแผนงานอย่าง เป็นระบบ และสามารถ ดำเนินการให้เป็นไป ตามนโยบายของหน่วย งานได้อย่างดี มีจิต สำนึกของกรเป็นผู้ ประกอบการ	7	10	10	14.3	9	12.9	2	2.9	2	2.9	40	57.1	3.60	1.13
8. สามารถปรับตัวเข้ากับ ผู้อื่นได้ดี มีความ สามารถในการทำงาน เป็นทีม	9	12.9	13	18.6	5	7.1	2	2.9	3	4.3	38	54.3	3.72	1.22

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	ระดับความต้องการเพิ่ม										SD			
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก			ไม่แสดง ความคิดเห็น		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
9.มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้อย่าง เหมาะสม แสดงออกถึง ความเป็นผู้นำ	11	15.7	13	18.6	2	2.9	2	2.9	5	7.1	37	52.9	3.70	1.40
10.มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีน้ำใจกับ ผู้อื่น	8	11.4	13	18.6	3	4.3	3	4.3	4	5.7	39	55.7	3.58	1.34

ตารางที่ 16 (ต่อ)

		ระดับความต้องการเพิ่ม															
		ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		ไม่แสดงความคิดเห็น		X		SD	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์																	
11. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ	จำนวน	16	22.9	13	18.6	6	8.6	1	1.4	1	1.4	33	47.1	4.14		.98	
	ร้อยละ																
12. มีความภูมิใจในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างผลงานใหม่ๆด้วยตนเอง	จำนวน	20	28.6	6	8.6	3	4.3	3	4.3	2	2.9	36	51.4	4.15		1.26	
	ร้อยละ																

ตารางที่ 16 (ต่อ)

		ระดับความต้องการเพิ่ม															
		ดีมาก		ดี		ปานกลาง		น้อย		น้อยมาก		ไม่แสดงความคิดเห็น		$\bar{X}$		SD	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์	จำนวน	17	24.3	7	10	2	2.9	2	2.9	3	4.3	39	55.7	4.16	1.34		
	ร้อยละ																
13. คุณเล็งดูภาพของตนเอง ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีสุขภาพจิตดี อยู่ม กับผู้อื่น ได้อย่าง มีความสุข		จำนวน															
		ร้อยละ															

จากตารางที่ 16 แสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในระดับความต้องการเพิ่มนั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะในโปรแกรมวิชา

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 15 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3

2. ความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถในการนำไปปฏิบัติงานหรือสร้างความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9

3. ความสามารถทำงานในความรับผิดชอบได้ทันเวลา และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 40 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1

4. มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ เสียสละ เพื่อส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมงาน

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3

5. มีความคิดที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนให้เป็นคนที่มีความรู้เท่าทันและเท่าเทียมกับวิทยาการสมัยใหม่อยู่เสมอ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 35 คน คิดเป็นร้อยละ 50

6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9

7. มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานได้อย่างดี มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 40 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1

8. สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3

9. มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9

10. มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีน้ำใจกับผู้อื่น

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3

แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 43 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7

11. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1

12. มีความภูมิใจในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 36 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4

13. คุณแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 แสดงความคิดเห็นในระดับมาก 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10 แสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 แสดงความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าบัณฑิตไม่แสดงความคิดเห็นในส่วนของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับความต้องการเพิ่มน้อยมาก ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาเปรียบเทียบกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับที่ได้รับและนำไปใช้อย่างละเอียดแล้ว สรุปได้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจในคุณลักษณะที่ได้รับและนำไปใช้ระดับมากอยู่แล้ว จึงไม่แสดงความคิดเห็นในระดับที่ต้องการเพิ่ม

ตารางที่ 17 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	ระดับความเหมาะสม									
	วัดนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.67	.78	3.96	.71	3.94	.73	3.88	.49	3.89	.67

จากตารางที่ 17 แสดงว่าบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยภาพรวมว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรในขณะมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.08$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.67$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.96$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.94$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.88$)

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์โดยรวมของโปรแกรมวิชาต่างๆ มีความเหมาะสมในระดับดี โดยโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

ตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา
แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในแง่ความเหมาะสม ของเนื้อหาวิชา	ระดับความเหมาะสม									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. เนื้อหาวิชาเอก	3.91	.94	3.85	.67	4.11	.83	4.47	.64	4.08	.78
2. เนื้อหาวิชาวิทยาการ จัดการ/วิชาชีพครู	3.56	.73	3.94	.77	3.85	1.07	3.50	.85	3.75	.86
3. เนื้อหาวิชาปฏิบัติ การและฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ	3.83	.83	4.05	.84	4.53	.62	4.50	.63	4.24	.78
4. เนื้อหาวิชาเลือกเสรี	3.67	.49	4.00	.52	4.06	.54	3.76	.83	3.90	.62

จากตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

เนื้อหาวิชาเอก โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.08$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.91$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.85$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.11$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าเนื้อหาวิชาเอกมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.47$)

เนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ/วิชาชีพครู โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ/วิชาชีพครูมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.75$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ/วิชาชีพครูมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.56$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ/วิชาชีพครูมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.94$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ/วิชาชีพครูมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.85$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ/วิชาชีพครูมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.50$)

เนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.24$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.83$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.05$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.53$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสาร-

นิเทศศาสตร์เห็นว่าเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.50$)

เนื้อหาวิชาเลือกเสรี โดยภาพรวมบัณฑิตมีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.90$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.67$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าเนื้อหาวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.06$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าเนื้อหาวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.76$)

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ของทุกโปรแกรมวิชามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี โดยโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมในเนื้อหาวิชาเอกสูงสุด รองลงมาเป็นของโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของผู้สอน ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีศึกษา
 เปรียบตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับความเหมาะสม											
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		X		SD	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ความรู้ในเนื้อหาวิชา	4.00	.95	4.57	.59	4.56	.78	4.47	.72	4.44	.75		
2. ประสิทธิภาพในฐานะ นักวิชาการในสาขา วิชาที่สอน	4.00	.74	4.39	.58	4.39	.61	4.24	.75	4.29	.66		
3. การเตรียมและการวาง แผนการสอนตลอด ภาคการศึกษา	3.83	.72	4.09	.73	4.17	.71	4.06	.77	4.06	.73		
4. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	3.83	.94	4.26	.69	4.44	.78	4.29	.47	4.24	.73		

จากตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอน ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

ความรู้ในเนื้อหาวิชา โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.44$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.57$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.56$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.47$)

ประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอน โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.29$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.39$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.39$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.24$)

การชี้แนะตำราต่างๆ ประกอบการเรียน โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนได้ชี้แนะตำราต่างๆ ประกอบการเรียนในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ชี้แนะตำราต่างๆ ประกอบการเรียนในระดับดี ($\bar{X} = 3.82$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนได้ชี้แนะตำราต่างๆ ประกอบการเรียนในระดับดี ($\bar{X} = 4.16$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ชี้แนะตำราต่างๆ ประกอบการเรียนในระดับดี ($\bar{X} = 4.13$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ชี้แนะตำราต่างๆ ประกอบการเรียนในระดับดี ($\bar{X} = 3.80$)

การให้เวลาแก่นักศึกษาในฐานะอาจารย์ผู้สอน โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ให้เวลาแก่นักศึกษาในฐานะอาจารย์ผู้สอนในระดับดี ($\bar{X} = 3.81$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ให้เวลาแก่นักศึกษาในฐานะอาจารย์ผู้สอนในระดับดี ($\bar{X} = 3.64$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ให้เวลาแก่นักศึกษาในฐานะอาจารย์ผู้สอนในระดับดี ($\bar{X} = 3.91$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ให้เวลาแก่นักศึกษาในฐานะอาจารย์ผู้สอนในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ให้เวลาแก่นักศึกษาในฐานะอาจารย์ผู้สอนในระดับดี ($\bar{X} = 3.59$)

สัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษา โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าสัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.70$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าสัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าสัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.86$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าสัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.06$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าสัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ในทุกโปรแกรมวิชาเห็นว่าแผนการ จัดแผนการศึกษาในด้านความเหมาะสมของอาจารย์ผู้สอนในทุกโปรแกรมวิชา มีความรู้ความสามารถ การเตรียมตัว รวมถึงการแนะนำแนวทางในการเรียน แหล่งข้อมูล และตำราต่าง ๆ เพื่อค้นคว้าหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนให้กับบัณฑิตเป็นอย่างดี โดยโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของอาจารย์ในส่วนของความรู้ใน เนื้อหาวิชาสูงสุด รองลงมาเป็น โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ อาจารย์ในโปรแกรมวิชา ภาษาไทยและ โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับในด้านประสิทธิภาพ ในฐานะนักวิชาการ รองลงมาเป็นอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ อาจารย์ในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในส่วนของ การเตรียมและวางแผนการสอนตลอดภาคการศึกษาและความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ รองลงมาคืออาจารย์ในโปรแกรมวิชาภาษาไทย สำหรับการชี้แนะแนวทางใน การเรียนอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็น อาจารย์ในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ โดยอาจารย์ในโปรแกรมวิชา ภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยของการชี้แนะตำราประกอบการเรียนต่าง ๆ สูงสุด รองลงมาเป็นอาจารย์ ในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ สำหรับการให้เวลาแก่นักศึกษาอาจารย์ในโปรแกรม วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นอาจารย์ในโปรแกรมวิชาภาษาไทย สำหรับสัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษาพบว่าอาจารย์ในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชาภาษาไทย

ตารางที่ 24 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอน
 ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามศึกษาแยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ในการวัดและประเมิน ผลการเรียนการสอน	ระดับความเหมาะสม									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. เครื่องมือที่ใช้ สำหรับวัดผลและ ประเมินผล	3.50	.67	3.78	.95	4.00	.59	3.41	.62	3.70	.77
2. วิธีการวัดผลและ ประเมินผล	3.58	.51	3.68	.72	3.89	.58	3.69	.48	3.72	.59
3. ความยุติธรรมใน การประเมินผล	3.67	.65	4.00	.67	4.17	.62	3.76	.75	3.93	.69

จากตารางที่ 20 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษานั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.70$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.78$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$)

วิธีการวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.72$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.58$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.68$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.89$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าวิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.69$)

ความยุติธรรมในการประเมินผล โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.93$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.67$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.17$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และ

สารนิเทศศาสตร์เห็นว่าความยุติธรรมในการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.76$)

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่าบัณฑิตในทุกโปรแกรมวิชามีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับดี โดยโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านความเหมาะสมในการใช้เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวัดผลและการประเมินผล รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชาภาษาไทย สำหรับวิธีการวัดผลและประเมินผล โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชาบรรณารักษและสารนิเทศศาสตร์ สำหรับความยุติธรรมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ รองลงมาเป็นโปรแกรมภาษาไทย

ตารางที่ 21 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆ ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของสื่อการเรียนการ สอนและบริการต่างๆ	ระดับความเหมาะสม									
	วัดธรรมะ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		บรรณารักษศาสตร์			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความเหมาะสม ของสื่อการเรียนการ สอนและบริการต่างๆ	3.55	.82	3.87	.87	4.18	.88	3.73	.46	3.86	.80

จากตารางที่ 21 โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่สื่อการเรียนการสอนและ
บริการต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.86$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชา
วัฒนธรรมศึกษาเห็นว่สื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดี
($\bar{X} = 3.55$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่สื่อการเรียนการสอน
และบริการต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.87$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชา
ภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่สื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดี
($\bar{X} = 4.18$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
เห็นว่สื่อการเรียนการสอนและบริการต่างๆมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.73$)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นบัณฑิตมีความคิดเห็นว่สื่อการเรียนการสอนและบริการ
ต่างๆ อยู่ในระดับดี โดยโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยของการใช้สื่อการเรียน
การสอนและการบริหาร รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชาภาษาไทย

ตารางที่ 22 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของแหล่ง คัมภีร์คำรามเอกสารต่างๆ

ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของแหล่งคัมภีร์คำราม เอกสารต่างๆ	ระดับความเหมาะสม									
	วิไลธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความเหมาะสม ของแหล่งคัมภีร์คำราม เอกสารต่างๆ	4.00	.95	4.17	.65	4.28	.83	4.18	.73	4.17	.76

จากตารางที่ 22 โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.17$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชา วัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.17$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.28$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.18$)

จากผลการวิจัยข้างต้นบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าแหล่งค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ อยู่ในระดับดี โดยโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของแหล่งค้นคว้าตำรา เอกสารต่าง ๆ สูงที่สุด รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ตารางที่ 23 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงาน
ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามศึกษา แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของระยะเวลาที่ใช้ใน การฝึกงาน	ระดับความเหมาะสม									
	วัดคนธรรมดา		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		บรรณารักษศาสตร์ฯ			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความเหมาะสม ของระยะเวลาที่ใช้ใน การฝึกงาน	4.42	.67	4.26	.69	4.33	.84	4.29	.69	4.31	.71

จากตารางที่ 23 โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.31$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.42$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.26$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.33$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.29$)

จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานของทุกโปรแกรมวิชาอยู่ในระดับดี โดยโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานสูงที่สุด รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

ตารางที่ 24 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสมของการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไป

ในสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของการจัดการหลักสูตร โดยทั่วไป	ระดับความเหมาะสม									
	วัดธรรมชา		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		บรรณารักษศาสตร์ฯ			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ความเหมาะสม ของการจัดการหลักสูตร โดยทั่วไป	3.50	1.00	3.78	.85	4.11	.83	3.71	.59	3.80	.83

จากตารางที่ 24 โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.80$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชา วัฒนธรรมศึกษาเห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.50$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษาเห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.78$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจเห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.11$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เห็นว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.71$)

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปของทุกโปรแกรมวิชาอยู่ในระดับดี โดยโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของการจัดการหลักสูตรโดยทั่วไปสูงสุด รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชาภาษาไทย

จากตารางที่ 25 โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = .4.08$) โดยบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามองว่าการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.17$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาไทยศึกษามองว่าการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 3.95$) บัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมองว่าการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.13$) และบัณฑิตที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มองว่าการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับดี ($\bar{X} = 4.13$)

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานของบัณฑิตจากทุกโปรแกรมวิชาอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นตัวชี้ว่าคณะได้มีการจัดหลักสูตร และเนื้อหาวิชาที่เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความเหมาะสมของการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจและโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ตารางที่ 26 แสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในระดับที่เข้ารับและนำไปใช้ แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

	ระดับที่เข้ารับและนำไปใช้									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ ในโปรแกรมวิชา	4.00	.95	3.77	.75	3.76	.67	3.94	.77	3.84	.77
2. ความรู้ในเรื่อง คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสาระ สนเทศและความ สามารถในการนำไป ปฏิบัติงานหรือสร้าง ความก้าวหน้าในการ ประกอบอาชีพ	3.67	1.15	3.82	1.01	3.67	1.03	4.25	.86	3.85	1.0

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับที่ได้รับคะแนนไปใช้									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
3. ความสามารถทำงาน ในความรับผิดชอบได้ ทันเวลา และมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของทั่ว หัวและเพื่อนร่วมงาน	3.92	1.00	3.95	.72	4.11	.76	4.13	.72	4.03	.77
4. มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณ ธรรมและจริยธรรมใน วิชาชีพ เสียสละเพื่อ ส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ ของเพื่อนร่วมงาน	3.83	1.34	4.27	.88	4.39	.98	4.44	.63	4.26	.96

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การจัดการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับที่นักเรียนนำไปใช้											
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD				
5. มีความคิดที่จะพัฒนา ความรู้ความสามารถ ของตนให้เป็นคนที่มี ความรู้เท่าทันและเท่า เทียมกับวิทยาการสมัย ใหม่อยู่เสมอ	3.91	.70	4.18	.73	4.47	.62	4.31	.60	4.24	.68		
6. มีมนุษยสัมพันธ์ เป็น ที่ยอมรับของเพื่อนร่วม งาน หัวหน้างาน หรือผู้ ที่เกี่ยวข้อง	4.36	.81	4.41	.67	4.71	.47	4.50	.63	4.50	.64		

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับที่ได้รับและนำไปใช้									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
11. มีความสามารถในการ ใช้ภาษาต่างประเทศทั้ง ภาษาอังกฤษและภาษา อื่นๆ	3.18	.93	3.48	.87	4.12	.78	3.25	1.00	3.54	.95
12. มีความภูมิใจในอาชีพ มี ความคิดสร้างสรรค์ใน การสร้างผลงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง	4.00	.77	4.00	.76	4.12	.60	4.13	.89	4.06	.74

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับที่ได้รับและนำไปใช้									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
13. คุณลักษณะของตนเอง ให้สมบูรณ์แข็งแรง มี คุณภาพจิตดี อยู่ร่วมกับ ผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข	4.55	.69	4.45	.60	4.65	.49	4.56	.51	4.55	.56

จากตารางที่ 26 แสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับที่ได้รับและนำไปใช้ แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะในโปรแกรมวิชา

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$)

2. ความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถในการนำไปปฏิบัติงานหรือสร้างความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

3. ความสามารถทำงาน ในความรับผิดชอบได้ทันเวลา และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

4. มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ เสียสละ เพื่อส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมงาน

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชา

ภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

5. มีความคิดที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนให้เป็นคนที่มีความรู้เท่า
ทันและ เท่าเทียมกับวิทยาการสมัยใหม่อยู่เสมอ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) โดยบัณฑิตใน
โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) บัณฑิตใน
โปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชา
ภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$)

6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือผู้ที่
เกี่ยวข้อง

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) โดยบัณฑิตใน
โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) บัณฑิตใน
โปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชา
ภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($X = 4.71$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$)

7. มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และสามารถดำเนินการให้เป็นไปตาม
นโยบายของหน่วยงานได้อย่างดี มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) โดยบัณฑิตใน
โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) บัณฑิตใน
โปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชา
ภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$)

8. สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$)

9. มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสมแสดงออกถึงความเป็นผู้นำ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$)

10. มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีน้ำใจกับผู้อื่น

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

11. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$)

12. มีความภูมิใจในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

13. คุณแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$)

จากข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่บัณฑิตได้รับและนำไปใช้นั้น คุณลักษณะที่บัณฑิตของทุกโปรแกรมวิชาได้รับและนำไปใช้ในระดั้มากที่สุดคือการดูแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับคุณสมบัตินี้ บัณฑิตมีความต้องการเพิ่มในระดับมาก

ตารางที่ 27 แสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับความต้องการเพิ่มแยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 70)

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	ระดับความต้องการเพิ่ม									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$ SD	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ ในโปรแกรมวิชา	3.33	1.15	4.09	.83	4.00	1.07	3.80	1.14	3.91	1.00
2. ความรู้ในเรื่อง คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสาระ สนเทศและความ สามารถในการนำไป ปฏิบัติงานหรือสร้าง ความก้าวหน้าในการ ประกอบอาชีพ	3.25	2.06	3.73	1.27	3.88	1.36	4.30	.82	3.88	1.27

ตารางที่ 27 (ต่อ)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับความต้องการเพิ่ม									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
3. ความสามารถทำงาน ในควมรับผิดชอบได้ ทันเวลาและมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของหัว หน้าและเพื่อนร่วมงาน	1.67	1.15	3.73	1.49	3.88	1.25	3.50	1.07	3.50	1.38
4. มีพฤติกรรมที่แสดงให้ เห็นว่าเป็นคนมีคุณ ธรรมและจริยธรรมใน วิชาชีพ เสียสละเพื่อ ส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ ของเพื่อนร่วมงาน	2.33	2.31	3.91	1.51	3.63	1.69	3.70	1.42	3.61	1.58

ตารางที่ 27 (ต่อ)

	ระดับความต้องการเพิ่ม									
	วัดบรรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	3.40	2.19	3.67	1.23	4.13	1.36	4.30	.67	3.91	1.29
5. มีความคิดที่จะพัฒนา ความรู้ความสามารถ ของตนให้เป็นคนที่มี ความรู้เท่าทันและเท่า เทียมกับวิทยาการสมัย ใหม่อยู่เสมอ	3.75	1.89	3.45	1.44	4.11	1.36	4.00	1.00	3.82	1.33
6. มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับ พี่เลี้ยงเจ้าของเพื่อร่วม งาน ก้าวหน้างาน หรือผู้ ที่เกี่ยวข้อง										

ตารางที่ 27 (ต่อ)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับความต้องการเพิ่ม									
	วัฒนธรรมฯ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษฯ		บรรณารักษศาสตร์ฯ		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
11. มีความสามารถในการ ใช้ภาษาต่างประเทศทั้ง ภาษาอังกฤษ และภาษา อื่นๆ	4.00	1.67	3.92	.86	4.33	.71	4.33	.87	4.14	.98
12. มีความภูมิใจในอาชีพ มี ความคิดสร้างสรรค์ใน การสร้างผลงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง	3.60	1.95	4.25	1.22	4.56	1.01	3.88	1.13	4.15	1.26

ตารางที่ 27 (ต่อ)

การจัดแผนการศึกษา ในด้านความเหมาะสม ของผู้สอน	ระดับความต้องการเพิ่ม									
	วัดโดยรวม		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		บรรณารักษศาสตร์		$\bar{X}$	SD
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
13. คุณครูพบ เหนงตนเอง ให้สมบูรณ์แข็งแรง มี สุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับ ผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข	3.67	2.31	4.27	1.27	4.33	1.32	3.63	1.19	4.06	1.34

ภาคตารางที่ 27 แสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในระดับความต้องการเพิ่ม แยกตามโปรแกรมวิชาของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น ข้อมูลปรากฏดังนี้

1. ความรอบรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะในโปรแกรมวิชา

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$)

2. ความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถในการนำไปปฏิบัติงานหรือสร้างความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$)

3. ความสามารถทำงาน ในความรับผิดชอบได้ทันเวลา และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.67$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$)

4. มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ เสียสละ เพื่อส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมงาน

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$) บัณฑิตใน

โปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

5. มีความคิดที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนให้เป็นคนที่มีความรู้เท่าทันและเท่าเทียมกับวิทยาการสมัยใหม่อยู่เสมอ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$)

6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

7. มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานได้อย่างดี มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)

8. สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$)

9. มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

10. มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีน้ำใจกับผู้อื่น

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$)

11. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$)

12. มีความภูมิใจในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

13. คุณลักษณะของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โดยภาพรวมบัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) โดยบัณฑิตในโปรแกรมวิชาพัฒนธรรมศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) บัณฑิตในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และบัณฑิตในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$)

จากข้อมูลข้างต้นคุณลักษณะที่บัณฑิตในทุกโปรแกรมวิชาต้องการเพิ่มในระดับปานกลาง คือ ความสามารถทำงานในความรับผิดชอบได้ทันเวลา และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน และสำหรับคุณสมบัติอื่นๆ บัณฑิตมีความต้องการเพิ่มในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตต่อความเหมาะสมของหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา ในขณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และศึกษาความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่ได้รับจากการศึกษาในสถาบัน และการนำผลที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานตลอดจนระดับความต้องการเพิ่มในแต่ละคุณลักษณะ

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกเอาผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากทุกโปรแกรมวิชา ในขณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่สำเร็จการศึกษาในปี 2543 ที่เข้ามารายงานตัวเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ในปี 2545 จำนวน 77 คน จากผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 79 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวน 70 ชุดคิดเป็นร้อยละ 90.91

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. กำหนดกรอบแบบสอบถามที่ชัดเจน
3. ศึกษาแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากคู่มือการบริหารโปรแกรมวิชา (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2543:58) มาปรับใช้ในส่วนของคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา

4. ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ จากเอกสารวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2543-2549) เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามใน ส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่บัณฑิตได้รับการเรียนในคณะและนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพรวมทั้งระดับความต้องการเพิ่มในแต่ละคุณลักษณะ

5. สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของบัณฑิต

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่บัณฑิตได้รับการเรียนในคณะและนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพรวมทั้งระดับความต้องการเพิ่มในแต่ละคุณลักษณะ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์ ใน 4 โปรแกรมวิชา ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏ นครศรีธรรมราช ที่มารายงานตัวเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในระหว่างวันที่ 23 - 25 กุมภาพันธ์ 2545 โดยมีบัณฑิตในคณะมารายงานตัวทั้งสิ้น 77 คนจากผู้ที่สำเร็จ การศึกษาทั้งสิ้น 79 คน และผู้วิจัยสามารถรวบรวมแบบสอบถามคืนได้ จำนวน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.91 แยกตามโปรแกรม ดังนี้

1. โปรแกรมวิชาภาษาไทย มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 23 คน รวบรวมแบบสอบถามได้ 23 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 18 คน รวบรวมแบบสอบถามได้ 18 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 21 คน รวบรวมแบบสอบถามได้ 17 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.9 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4. โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 17 คน รวบรวมแบบสอบถามได้ 12 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.6 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณค่าทางสถิติดังนี้

1. คำนวณค่าความถี่เป็นร้อยละ สำหรับการศึกษาภาพรวมของคณะ
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สำหรับภาพรวมของแต่ละโปรแกรมวิชา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพโดยทั่วไปของบัณฑิต

มีบัณฑิตตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ทั้งสิ้นจำนวน 70 คน จากผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 79 คน จากโปรแกรมพัฒนธรรมศึกษา จำนวน 12 คน โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ จำนวน 18 คน โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จำนวน 17 คน และโปรแกรมวิชาภาษาไทยจำนวน 23 คน ในจำนวนเหล่านี้มีผู้ประกอบอาชีพแล้ว จำนวน 54 คน ยังไม่มีงานทำ 15 คน ศึกษาต่อ 1 คน ทั้งนี้ผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว ทำงานในธุรกิจเอกชน จำนวน 31 คน หน่วยงานของรัฐ 20 คน และประกอบธุรกิจส่วนตัว 3 คน โดยได้รับเงินเดือนเท่ากับวุฒิการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการ จำนวน 14 คน มากกว่าวุฒิการศึกษา จำนวน 22 คน และต่ำกว่าวุฒิการศึกษาจำนวน 18 คน

2. ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อหลักสูตรโดยภาพรวมของคณะและของแต่ละโปรแกรมวิชาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชาเอก เนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ เนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งเนื้อหาในวิชาเลือกเสรี โดยภาพรวมของคณะอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89, 4.08, 3.75, 4.24 และ 3.90 ตามลำดับ โดยโปรแกรมวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับทุกโปรแกรมวิชา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 โปรแกรมบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีความเหมาะสมสูงสุดในแผนการจัดการเนื้อหาวิชาเอก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มีความเหมาะสมสูง

สุดในแผนการจัดเนื้อหาวิชาปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ขณะที่โปรแกรมพัฒนาระบบการศึกษา บัณฑิตได้แสดงความคิดเห็นทุกหัวข้อว่ามีความเหมาะสมในระดับดีแต่ไม่ปรากฏผลของค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมวิชาอื่น ๆ

2.2 ความเหมาะสมของผู้สอน โดยภาพรวมของคณะพบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาในระดับดีเมื่อประเมินจากค่าเฉลี่ย แต่บัณฑิตประเมินให้อยู่ในระดับดีมากเมื่อพิจารณาจากคำร้อยละ สำหรับความเหมาะสมด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับดีทั้งหมด โดยค่าเฉลี่ยของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชาภาษาไทย มีระดับความเหมาะสมสูงสุดในด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และการชี้แนะตำราประกอบการเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 โดยค่าเฉลี่ยของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีระดับความเหมาะสมสูงสุดในด้านประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 การชี้แนะแนวทางในการเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 การใช้เวลาแก่นักศึกษาในฐานะอาจารย์ผู้สอน ค่าเฉลี่ย 4.00 และสัดส่วนคณาจารย์ต่อนักศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.06 สำหรับโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และโปรแกรมวิชาพัฒนาระบบการศึกษาไม่ปรากฏผล ค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมวิชาอื่น ๆ

2.3 ความเหมาะสมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยภาพรวมของคณะพบว่า มีความเหมาะสมในระดับดี โดยค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมสูงสุดอยู่ที่โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจสูงสุดด้านเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดผลและประเมินผล วิธีการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งความยุติธรรมในการประเมินผลเท่ากับ 4.00, 3.89 และ 4.17 ตามลำดับ

2.4 ความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนและบริการต่าง ๆ และแหล่งค้นคว้าตำราเอกสาร โดยภาพรวมของคณะพบว่า มีความเหมาะสมในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมสูงสุดอยู่ที่ของโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ และโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากันคือ 4.18

2.5 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงาน โดยภาพรวมของคณะพบว่า มีความเหมาะสมในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 โดยโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมสูงสุดเท่ากับ 4.42

2.6 ความเหมาะสมของการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมของคณะพบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมสูงสุดเท่ากับ 4.11

2.7 ความเหมาะสมของการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปปฏิบัติงาน โดยภาพรวมของคณะพบว่า มีความเหมาะสมในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 โดยโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมสูงสุดเท่ากับ 4.17

3. ความคิดเห็นของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่บัณฑิตได้รับจากการเรียนในคณะ และนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ โดยภาพรวมของคณะและของแต่ละโปรแกรมวิชา ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่คณะได้สร้างให้กับบัณฑิตของคณะนั้น บัณฑิตประเมินระดับที่บัณฑิตได้รับและนำไปใช้ โดยรวมในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะที่ได้รับและนำไปใช้สูงสุด ของแต่ละโปรแกรมหาดังต่อไปนี้

1. โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะที่ได้รับและนำไปใช้สูงสุดในด้าน

- ความรอบรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะโปรแกรม

2. โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะที่ได้รับและนำไปใช้สูงสุดในด้าน

- มีความคิดที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของคนให้เป็นคนที่มีความรู้เท่าทันและเท่าเทียมกับวิทยาการสมัยใหม่อยู่เสมอ

- มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือผู้เกี่ยวข้อง

- สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ได้ดีมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

- มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ

- มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีน้ำใจกับผู้อื่น
- มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ
- คุณลักษณะของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะที่ได้รับและนำไปใช้สูงสุดในด้าน

- มีความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถนำไปปฏิบัติงานหรือสร้างความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ
- มีความสามารถทำงานในความรับผิดชอบได้ทันเวลา และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน
- มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ เสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมงาน
- มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานได้อย่างดี มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ
- สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ได้ดีมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
- มีความภูมิใจในอาชีพมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง

4. โปรแกรมวิชาภาษาไทย ไม่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับคุณลักษณะที่ได้รับและนำไปใช้เมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมวิชาอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาไปสู่ความคาดหวังของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ดังนี้

1. เนื่องจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.3 สามารถหางานทำได้ทันที โดยทำงานในสถานประกอบการประเภทธุรกิจเอกชน ร้อยละ 77.1 ที่ประกอบอาชีพในหน่วยงานของรัฐร้อยละ 28.6 และมีเพียงร้อยละ 4.3 เท่านั้นที่ประกอบอาชีพส่วนตัว นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยที่แสดงว่าบัณฑิตที่ได้งานทำมีเงินเดือนสูงกว่าวุฒิถึงร้อยละ 40.74 เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มิงานทำทั้งหมด ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่น่าพอใจ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผลการวิจัยในส่วนนี้คณะกรรมการมีการเตรียมการเพื่อพัฒนาหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชาให้มีความชัดเจนว่าจะผลิตบัณฑิตสู่ตลาดแรงงานประเภทใดบ้าง เพราะหากโปรแกรมวิชามีความชัดเจนแล้วก็จะสามารถเตรียมการวางแผนการจัดการศึกษา เตรียมบุคลากร งบประมาณสำหรับจัดเตรียมโครงการในการพัฒนานักศึกษาในระยะยาวได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพราะงานแต่ละประเภทจะต้องสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่แตกต่างกัน และการทำงานประเภทธุรกิจเอกชนนั้น บัณฑิตจะสามารถมีเงินเดือนและสวัสดิการอื่น ๆ ที่สูงกว่าวุฒิการศึกษา ที่บัณฑิตสามารถที่จะมีรายได้เพียงพอที่จะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

แม้ว่าบัณฑิตจะสามารถหางานทำได้ทันทีเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงแต่บัณฑิตที่ยังว่างงานก็มีสูงถึงร้อยละ 21.4 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคณะกรรมการพิจารณาแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างละเอียดอีกครั้งว่าจะดำเนินการอย่างไรที่จะต้องเพิ่มความเชี่ยวชาญและทักษะที่เป็นความต้องการที่แท้จริงของสังคมเพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่บัณฑิตสามารถมีงานทำและหารายได้ที่สูงขึ้น เช่นเพิ่มทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศและทักษะทางด้านการแปลหรือสร้างเครือข่ายกับผู้สอนภาษาไทยในต่างประเทศให้กับนักศึกษา โปรแกรมวิชาภาษาไทยและโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา ทั้งนี้เพราะความรู้ทางด้านภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยยังเป็นที่สนใจของชาวต่างชาติอีกจำนวนมาก ดังนั้นหากบัณฑิตมีความเชี่ยวชาญทางภาษาอย่างน้อย 2 ภาษาและมีความสามารถทางด้านการแปลแล้วก็สามารถที่จะทำงานในสายอาชีพที่สามารถสร้างรายได้และมีสถานภาพที่ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. มีผลการวิจัยที่บ่งชี้ว่าคณะมีจุดแข็งทางด้านบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านเนื้อหาวิชาที่สอนและมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในระดับดีมาก เมื่อดูจากค่าร้อยละและอยู่ในระดับดีก่อนไปในทางดีมากเมื่อดูจากค่าเฉลี่ย สำหรับองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความเหมาะสมของเนื้อหา ความเหมาะสมของผู้สอน ความเหมาะสมในการวัดและประเมินผล ความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอนและบริการต่าง ๆ การบริหารโปรแกรมโดยทั่ว ๆ ปรากฏผลออกมาเพียงระดับดี แต่สำหรับการเรียนการสอนโดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแล้วพบว่า การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและนักศึกษานั้นว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างคุณภาพนักศึกษาเลยทีเดียว เพราะการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนต้องเกิดมาจากความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการของครู ในส่วนนี้ผู้วิจัยคิดว่าคณะน่าจะทำการวิจัยในแนวนี้ลงไปในแต่ละโปรแกรมว่ามีปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ครูไม่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถที่ตนเองมีอยู่อย่างมากมายมาสร้างศักยภาพในระดับที่สูงขึ้นให้เกิดแก่ผู้เรียนของตนได้ ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าหากครูที่มีความรู้ ความสามารถดีแล้ว ครูจะต้องมีความรัก ความปรารถนาดี และมีเมตตาต่อผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเอาใจใส่เด็กได้เกือบทุกแง่มุมในอันที่จะสามารถสร้างประสบการณ์ที่อยู่นอกเหนือจากชั้นเรียนให้ เกิดแก่ผู้เรียนได้

3. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่บัณฑิตได้รับและนำไปใช้ พบว่าโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจและโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เป็นโปรแกรมที่มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่ได้รับและนำไปใช้สูงสุดมากกว่าโปรแกรมวิชาภาษาไทยและโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา เป็นที่น่าสังเกตว่าโปรแกรมที่มีการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้มีเวลาในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมกับอาจารย์หรือร่วมกับบุคคลอื่นมากขึ้นเท่าใด โปรแกรมนั้น ๆ จะสามารถสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตได้มากขึ้นเท่านั้น โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์สามารถสร้างให้บัณฑิตในโปรแกรมวิชาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันเวลา มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีและมีความภูมิใจในอาชีพ มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมอื่น ๆ ในคณะ คุณลักษณะที่เกิดขึ้นนี้เป็นตัวบ่งชี้ว่าคุณลักษณะ

ต่าง ๆ จะเกิดในตัวบัณฑิตก็ต่อเมื่อบัณฑิตได้มีโอกาสเห็น ฝึกปฏิบัติ และทำเองอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ จะเห็นว่าสำนักวิทยบริการได้กลายเป็นห้องปฏิบัติการที่สร้างบุคลากรคุณภาพให้กับโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ได้อย่างดีเพราะบัณฑิตในโปรแกรมวิชาได้มีโอกาสใช้และให้บริการแก่ผู้อื่นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 4 ปี

สำหรับโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจก็สามารถสร้างให้บัณฑิตในโปรแกรมวิชาเป็นผู้ที่มีความคิดในอันที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนให้เป็นคนที่มีความรู้เท่าทันและเท่าเทียมกับวิทยาการสมัยใหม่อยู่เสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ดี ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีบุคลิกภาพดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน สามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศได้ดีดูแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง ซึ่งโปรแกรมวิชานี้ก็เช่นเดียวกันที่เป็นตัวบ่งชี้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมและการให้โอกาสในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างต่อเนื่องจะเป็นตัวสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดแก่บัณฑิตได้เองเพราะ โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจจะจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลายเพื่อสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ภาษา ส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นอย่างต่อเนื่องตลอดทั้ง 4 ปี

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ได้กลายเป็นเหตุผลยืนยันว่าการเรียนแม่ในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์การมีห้องปฏิบัติการเฉพาะทางของแต่ละโปรแกรมเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา คณะควรจะดำเนินการหาหนทางในการสร้างหรือหาห้องปฏิบัติการในรูปแบบต่าง ๆ หรือจัดกิจกรรม หรือสร้างสภาพแวดล้อมที่จำเป็นสำหรับแต่ละ โปรแกรมขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสลงฝึกปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นให้ได้อย่างต่อเนื่องโดยเร่งด่วน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรมีงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของห้องปฏิบัติการทาง วิชาชีพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสร้างลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตอย่างจริงจังเพื่อจะได้เตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการ โปรแกรมวิชาไปสู่ความเป็นเสถียรต่อไป

2. แต่ละโปรแกรมวิชาควรจะดำเนินการทำวิจัยในแนวคิดเพื่อศึกษาปัญหา ขั้นตอน หรือวิธีการ หรือความต้องการของนักศึกษาหรือความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อที่จะดำเนินการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของโปรแกรมวิชาและตรงตามความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานต่อไป

3. การจะมีงานวิจัยสำหรับโปรแกรมวิชาภาษาไทยและโปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งเป็นโปรแกรมวิชาที่เป็นหัวใจในการพัฒนาประเทศ จะเห็นได้ว่าความสำคัญในการเฟื่องฟูการใช้ภาษาไทยในทุกรูปแบบ ในทุกสื่อ ในทุกประเทศที่มีการนำภาษาไทยไปใช้ล้วนเป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงความตระหนักในระดับประเทศ หากทางโปรแกรมได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนานักศึกษาไปสู่การทำงานหน่วยงานที่ชัดเจนก็จะสามารถสร้างคุณค่าและความภาคภูมิใจให้กับนักศึกษาในโปรแกรมวิชาได้อย่างดี เช่นเดียวกับวัฒนธรรมซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและความสนใจระดับประเทศ ทั้งวัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมประจำชาติ การศึกษาประเภทนี้จะถึงถึงลักษณะความต้องการด้านวัฒนธรรมของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศน่าจะเป็นตัวเสริมในการสร้างอาชีพและสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาได้หันมาสนใจในเรื่องนี้อย่างจริงจังและอย่างมีอนาคตที่สดใส

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษกานดา สุภาพจน์. (2533). การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก
ธุรกิจศึกษา – การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมพรศักราช
2529. [Online]. Available: [Http//203.146.77.6/research/roo1/ga.31.htm](http://203.146.77.6/research/roo1/ga.31.htm)
- จุฬารัตน์ บวรสิน. (2542). การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี วิชาเอกสุขศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. [Online]. Available:
[Http//203.146.77.6/research/roo1/y4e3074.htm](http://203.146.77.6/research/roo1/y4e3074.htm)
- ชไมพร พุทธรัตน์. (2534). ความต้องการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัย
นาฏศิลป์: ทัศนะของครูภาษาอังกฤษ ผู้เรียน ศิษย์เก่า และเจ้าของกิจการ.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). การสร้างหลักสูตรและรายวิชาใหม่ด้านคุณภาพและ
จริยธรรม : แนวทางพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย. กรุงเทพมหานคร:
_____ . (2543). วิสัยทัศน์การพัฒนาอุดมศึกษา ของแผนพัฒนาการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาด้านที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)
- ธวัชชัย ชัยจรินาถกุล. (2529). การพัฒนาหลักสูตร จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.
- นิรมล สดวุฒิ. (2543). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- บุญส่ง นิลแก้ว. (2530). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยบศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
ชวนพิมพ์.

- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2534). เอกสารประกอบการประชุมเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรแบบ
 ครบวงจร : การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร
 ระหว่างวันที่ 9 – 12 ตุลาคม 2534. เชียงใหม่: คณะเทคนิคการแพทย์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสาวนิตย์ เจริญชัย. (2530). การประเมินหลักสูตรปริญญาตรี วิชาเอกบริหารธุรกิจ
 พุทธศักราช 2519 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
 ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาบทิพย์ กาญจนวงศ์, และศิริกาญจน์ จันทร์เรือง. (2544). ความคิดเห็นของบัณฑิต
 ต่อหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย
 แม่โจ้.
- อำนาจ จันทร์เป็น. (ม.ป.ป.). กระบวนวิชาการประเมินและการหลักสูตรการสอน.
 เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำไพ เกียรติชัย. (2544). ภาษาอังกฤษทางหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร:
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Brown, D. J. 1995. **The elements of language curriculum : A systematic
 approach to program development.** Boston: Heinle & Heinle Publishers.
- Nunan, D. (1988). **Syllabus design.** Oxford: Oxford University Press.
- _____. (1988). **The learner – centred curriculum.** Cambridge: Cambridge
 University Press.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

**ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมวิชา
ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช**

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน

- ตอนที่ 1 สถานะภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิต
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรของแต่ละโปรแกรมในคณะ
ตอนที่ 3 “ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ” ที่บัณฑิตได้รับจากการศึกษาและนำไปใช้ในการประกอบอาชีพรวมทั้งระดับความต้องการเพิ่มเติมในแต่ละคุณลักษณะ

ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์เพื่อนำเสนอต่อคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป ขอขอบคุณบัณฑิตทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้อย่างดี และขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนจงประสบแต่ความสุข ความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ตอนที่ 1 โปรดทำเครื่องหมาย / ใน หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์
คำชี้แจง สถานภาพการมีงานทำของบัณฑิต

1. ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว) _____ นามสกุล _____

2. สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2543 โปรแกรมวิชา _____

3. สถานภาพ โสด สมรส อื่น ๆ _____

4. สถานภาพปัจจุบันภายหลังจากสำเร็จการศึกษา

4.1 ศึกษาต่อระดับ _____ สาขาวิชา _____

มหาวิทยาลัย/สถาบัน _____

4.2 ประกอบอาชีพ ธุรกิจเอกชน _____

หน่วยงานของรัฐ _____

รัฐวิสาหกิจ _____

ธุรกิจส่วนตัว _____

อื่น ๆ _____

สถานที่ทำงาน _____ ตำแหน่ง _____

เงินเดือนโดยรวมที่ได้รับ _____ บาท/เดือน

สถานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ _____

โทรศัพท์ _____

e-mail : _____

บัณฑิตมีความพึงพอใจในอาชีพปัจจุบันเพียงใด _____ เพราะ _____

4.2 ยังไม่มีงานทำ

สถานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ _____

โทรศัพท์ _____

e-mail : _____

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย (/) ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ข้อละ 1 เครื่องหมาย

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2. ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาในเรื่องต่อไปนี้					
2.1 เนื้อหาวิชาเอก					
2.2 เนื้อหาวิชาโท					
2.3 เนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ, วิชาชีพครู					
2.4 เนื้อหาวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ					
2.5 เนื้อหาวิชาเลือกเสรี					
3. ความเหมาะสมของผู้สอนในเรื่องต่อไปนี้					
3.1 ความรู้ของผู้สอนในเนื้อหาวิชา					
3.2 ประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอน					
3.3 การเตรียมและการวางแผนการสอนตลอดภาคการศึกษา					
3.4 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้					
3.5 การชี้แนะแนวทางในการเรียน					
3.6 การชี้แนะคำปรึกษาต่าง ๆ ประกอบการเรียน					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย (/) ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ข้อละ 1 เครื่องหมาย

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2. ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาในเรื่องต่อไปนี้					
2.1 เนื้อหาวิชาเอก					
2.2 เนื้อหาวิชาโท					
2.3 เนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ วิชาชีพครู					
2.4 เนื้อหาวิชาปฏิบัติการ และฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ					
2.5 เนื้อหาวิชาเลือกเสรี					
3. ความเหมาะสมของผู้สอนในเรื่องต่อไปนี้					
3.1 ความรู้ของผู้สอนในเนื้อหาวิชา					
3.2 ประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอน					
3.3 การเตรียมและการวางแผนการสอนตลอดภาคการศึกษา					
3.4 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้					
3.5 การชี้แนะแนวทางการเรียน					
3.6 การชี้แนะตำราต่าง ๆ ประกอบการเรียน					

คุณสมบัติของนักศึกษาที่พึงประสงค์	ระดับที่ได้รับและนำไปใช้					ระดับความต้องการเพิ่ม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบและสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานได้อย่างดี มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ										
8. สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม										
9. มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ										
10. มีบุคลิกภาพที่ดี มีความฉลาด ซื่อสัตย์ ขยันอดทน มีน้ำใจกับผู้อื่น										
11. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ										
12. มีความภูมิใจในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานใหม่ ๆ ด้วยตนเอง										
13. คุณแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										

14. ความคิดเห็นอื่น ๆ .....

.....

.....

.....

.....

หมายเหตุ คุณลักษณะหมายถึง ความคาดหวังที่จะเกิดในตัวผู้เรียนหลังจากจบการศึกษาตามหลักสูตรแล้ว ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นเป็นการกำหนดคุณภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามวิสัยทัศน์การพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์ ปี 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)